

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél.) félélemez. Telefon: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: délután 4-11 óráig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zsilinszky utca 1. szám, (Független Kisgazdapárt helyiségénél.) félélemez. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6 óráig.

A NAGY SZTÁLIN

Ausztrót nap múlva tölti be 70. életét. Ez a nap ünnepe lesz nemcsak a hős szovjet népek, hanem a világ minden öntudatos dolgozóinak. A szovjet népi demokráciák, közöttük a mi országunk népe is.

A magyar dolgozók szocialista munkával készülnek december 31-re. Néhány héttel ezelőtt a Ganz villamosgyár munkásai elhatározták, hogy munkafelajánlással ülik meg a nagy sztálin születésnapját s ugyanakkor felhívták az ország dolgozóit, hogy kövessék példájukat. A felhívásnak napok alatt hatalmas visszhangja támadt. Az üzemek, gyárak dolgozói, az állami gazdaságok, termelőcsoporthoz munkásai lelkesen csatlakoztak a Ganz gyárak felhívásához és elhatározták, hogy munkafelajánlással, a termelékenység fokozásával ülik meg a magyar nép felszabadításának, a világ dolgozóinak forron szeretett, bolseverének születésnapját. Tízezer és tízezer csatlakoztak a munkafelajánlási mozgalomhoz. A magyar dolgozók Sztálin iránt érzett láthatatlan ragaszkodását fejezik ki azok az egyéni és kollektív munkafelajánlások, melyeknek az elmúlt hetek folyamán szemtanúi voltunk.

A tevékenység meleg hangján a dolgozók hatalmas lelkesedéssel láttak hozzá vállalt feladataik teljesítéséhez. Egymás után künöbe a jelentések az ország különböző részeiből, hogy a gyárak, üzemek a város és a falu dolgozói nagy lendülettel hajlítják végre feladataikat. A tettekben megmutatkozó szeretet és ragaszkodás a nagy Sztálin iránt szöbben szöb minden lendületesen megfogalmazott beszéddel. A Sztálini Munkafelajánlási Mozgalomban egyre-másra tűnnek ki kiváló munkájukkal a legjobb dolgozók s mellettük hiszen teljesíti fogadalmát a verseny ezer és ezer névtelen résztvevője is.

Az országban folyó szocialista munkaverseny összeforrott a nagy Sztálin nevével és a tömegmozgalomná nőtt munkafelajánlások mindennél szöbben bizonyították a népek mély tisztelőt, tulajdoni szeretetét Sztálin iránt. A Munkafelajánlási Mozgalom még jobban elmélyíti azt az őszinte barátságot, mely bennünk a hős szovjet néphez fűz és megerősíti a békétábrát, mely a legyőzhetetlen Szovjetunió vezetésével szilárdan védi a világ békéjét a háborús gyujtogatók ellen.

A magyar dolgozó milliók szívéből nőtt ki a Sztálini Munkafelajánlási Mozgalom és december huszonegyedikén a magyar nép munkájával ünnepli a világ dolgozóinak bolseverét, népeink nagy barátját: Sztálint.

Tiltsák el az atomfegyvert és vezessenek be szigorú nemzetközi ellenőrzést!

Visinszkij újabb nagy beszéde az ENSz-ben az atomerő kérdésében

Moszkva: Visinszkij, a szovjet küldöttség vezetője az ENSz közgyűlésének november 23-i ülésén az atomerő kérdésében újabb nagy beszédet mondott. Bevezetőben rámutatott arra, hogy a Szovjetunió kezdettől fogva javasolta, kössenek megállapodást az atomerő tömeggyilkolásra felhasználó atomfegyver gyártásának

és alkalmazásának eltiltására. 1946 június 19-én a Szovjetunió megjelölt határozati javaslatot terjesztett az atomerő bizottság elé. A Kuomintang küldötte a különleges bizottságban kijelentette, hogy egy esztendő múlt el, mielőtt a Szovjetunió ellenőrzési javaslatát előterjesztette.

semmiféle kompromisszumról. Ha a kérdést így tessék fel, akkor természetesen nem lehet semmiféle tárgyalásokról, semmiféle megbeszélésekről, a megállapodásnak semmiféle kilátásáról sem beszélni, mert ez diktátum, ultimátum. A

Szovjetunióval pedig, amely ellen ezt a diktátum ultimátumot intézték, diktátum és ultimátum nyelve nem beszélhetünk. Legalább is a Szovjetunió nem enged meg, hogy vele ilyen nyelven beszéljenek.

A Kuomintang küldötte nem beszélhet a kínai nép nevében

Ez a kijelentés nem jelöl meg a valóságnak. En azonban nem kívánok vitába szállani ezzel az úrral, mindenképp azt az egyszerű oknál fogva, mert nem tudni kit képvisel. Ismeretes, hogy Csau-Laj, a kínai népközlésesség központi népi kormányának külügyminisztere november 15-én közölte Romuloval a közgyűlés előkérve, hogy a Csau-Tin-Fu vezette küldöttség nem képviseli Kínát és nincs joga, hogy az ENSz-ben a kínai nép nevében szóljon.

A Szovjetunió küldöttsége támogatja ezt a megállapítást és a Kuomintang küldöttségét nem tekinti Kína képviselőjének.

A Szovjetunió 1945 június 19-i kormányja javasolja, a szerződésnek jelentsék ki ünnepelesen, hogy egyhangúan elhatározzák az atomfegyver gyártásának és alkalmazásának eltiltását és kötelezzék magukat, hogy semmilyen körülmény között sem alkalmazzák az atomfegyvert és az egyezmény érvénybe lépésétől számított három hónap alatt teljes kész és féligártmány készletét megsemmisítik.

A szovjet javaslat indítványoz-

za, ruházzák fel különleges széles jogkörrel és felhatalmazással a nemzetközi ellenőrző bizottságot. A szovjet javaslatok ellenzői minden módon igyekeznek agyonhallgatni ezeket a javaslatokat, hazug kijelentéseket terjesztenek, amelyek szerint a Szovjetunió nem kívánja megváltani atomüzemeinek kapuit. Pedig a szovjet javaslatok 7a. pontjában ott a követelés: bizottságok a nemzetközi ellenőrző bizottságok a bizottságra rótt ellenőrzési és felügyeleti feladatok teljesítése érdekében belépett bármely atomerő üzembe.

A nemzetközi felügyelet feladata, amelyekkel a szovjet javaslatok társznak, teljesítéssel elégenő, hogy a nemzetközi ellenőrző bizottság teljesítse a nemzetközi ellenőrzési vonatkozó feladatokat. A szovjet javaslatok ellenzői az atomerő kérdésében elfoglalt álláspontját illetően tévedésbe akarják ejteni a közvéleményt, ilyen kísérletet tett nevezetesen az atombizottságban Hicerson, az USA külügyminiszterének helyettese.

Az amerikai imperialisták álcázási kísérlete

Ismeretes, hogy az angol-amerikai tábor kitarat a terv mellett, melyet az Acheson-Baruch-Lilienthal bizottság 1945-ben gyújt ki. Álcázási kísérletek és kijelentések hangzanak el ebben és ebben, abban és abban különbözik az eredeti Acheson-Baruch-Lilienthal tervtől. Zagyvaság ez az, az a terv semmiben sem különbözik az eredeti tervtől. Mint már több ízben behatóan láttuk, a tervnek semmi köze sincs az atomfegyver betiltásának és a nemzetközi ellenőrzés megvalósításának feladataihoz. Az amerikai világuralmi politikai terve ez. Ez a terv semmivé teszi az államok szuverén jogait és az állami szuverenitást. Az állam és szuverenitás elvét „reakciós eszmének”, „liberális maradványnak”, „régi előítéletnek” minősítették. Nem véletlen ez, hiszen az állami szuverenitás komolyan akadályozza a világuralmat, mert a világuralom nem tűri más országok, államok és népek függetlenségét és önállóságát. Nem véletlen éppen azért az az ellenállás sem, amelyet a Szovjetunió az állami szuverenitás tagadásával szemben tanúsít.

Az amerikai terv arra irányul, hogy megkötés se az Amerikai Egyesült Államok számára a világ atomnyersanyag tartalékainak megszerzését, hogy megkötés se az amerikaiak számára az atomerő további fejlesztésének irányítását.

Azt mondják nekünk: „tehát Önök nem engedik meg az állami jogoknak semmiféle korlátozását, semmiféle csökkentését,

még a nemzetközi együttműködés legmagasabb érdekében nevében sem?”

Mi már több ízben válaszoltunk erre a teljesen mesterségesen kitalált és megfogalmazott kifogásra és itt is válaszolnom kell az ilyesfajta megjegyzésre, minthogy a nemzetközi jog alapja, hogy bármely nemzetközi egyezmény, bármilyen alapon kötötték legyen is azt, mindig az állam tulajdonjogának korlátozását jelenti.

Az atombizottság anyagának tanulmányozása során szembejött az a tény, hogy ebben az anyagban mindennél kevesebb figyelmet fordítanak arra, hogy össze kell egyeztetni a nemzetközi bizottság érdekeit, ezt elsősorban úgy lehet elérni, hogy megtalálják az atomenergia felhasználását háborús célokra és az a legkevésbé érdekli az atombizottság többségét, az atomenergia békés célokra való felhasználásának érdekeit. Az atomenergiaival való amerikai javaslatok gondos tanulmányozása arra a gondolatokra készít, hogy ez a terv egy célt követ: mindenáron megakadályozni más országokban és különösen a Szovjetunióban az atomenergia termelés fejlesztését békés célokra. Az államoknak békés célokra óriási mennyiségű atomenergia van szükségük. Hatalmasak a Szovjetunió szükségletei is az atomenergia békés célokra való felhasználása terén és hatalmasak a Szovjetunióban az atomenergia előállítására terén elért eredmények is.

Az Egyesült Államoknak nem célja az atomenergia békés célokra való felhasználása

Másképp áll a dolog az Egyesült Államokban. Egész sor tény alapján ítélve, az Egyesült Államok ipari és tudományos köreiből nem tulajdonítanak különös jelentőséget az atomenergia békés célokra való fejlesztésének. Hiszen nem titok, hogy ezekben a körökben olyan nézeteket hangoztatnak, amelyek távolról sem használják az atomenergia fejlesztésének, mert az atomenergiaiban a nagyipari körök nem

versenytársat látnak.

Az a körülmény, hogy az úgynevezett nemzetközi ellenőrzés amerikai terve a stratégiai oldal felé hajlik, azt is megmagyarázza, hogy ez a terv nem számol az egyes országok gazdasági jellegzetességeivel és gazdasági fejlődésének érdekeivel.

Mint az atombizottságoknak a biztonági tanács elé terjesztett második jelentéséből is látszik, ez

a terv a nemzetközi ellenőrzés kötelességként írja elő, hogy azokat a termelő és egyéb berendezéseket, amelyek veszélyes mennyiségben tartalmaznak atomi anyagkészleteket és alapanyagokat, a földrajzi elosztás elve szerint ossza szét és legyen figyelemmel annak a lehetőségnek a megakadályozására, hogy egyes országok katonai célra nyúljon hozzájuk.

Amerikai terv a haladás ellen

Ezek a jelentések nem számolnak azzal, hogy megvalósításuk lehetetlennek tűnik, vagy mindenestre nagymértékben megnehezíti az atomenergia fejlesztését békés célok érdekében. Ime a terv reakciós lényege. Ez a terv lehetséges akadályt próbál állítani bármely ország tudományos haladásának, technikai haladásának és gazdasági haladásának útjába és az egész emberiség érdekében megfelelő haladás útjába. És ezt a tervet állítják be előttünk most úgy, mint valami „legfőbb jót”, amelynek érdekében felszólítják Önöket, áldoznak fel állami szuverenitásukat. Ez jellemző majdnem minden amerikai javaslatra, az atomenergia ellenőrzéssel kapcsolatban.

Ez kétségtelenül tanúsítja, hogy az amerikai tervben olyan hatalmas hiányosság van, mint az ellenőrzés egyoldalúsága, amely az Egyesült Államok számára kedvező, de teljesen elfogadhatatlan a többi országok számára. Ami pedig a kvóták meghatározásának rendszerét illeti, tarthatatlan, mert semmi köze ahhoz a főproblémához, amely most az Egyesült Nemzetek szervezete előtt fekszik, nevezetesen az atomfegyvernek, mint támadó fegyvernek a betiltásához, ami a Szovjetunió és minden békeszerető nép politikájának alapvető célja volt és marad. Azt a javaslatot, hogy alapítsanak meg kvótákat az atomenergia békés célokra való előállításával és felhasználásával kapcsolatban, nem tekinthető másnak, mint amerikai irányuló eszköznek, hogy elvonják a népek figyelmét erről a fő feladatukról, ezért a szovjet küldöttség nem érthet egyet azzal az elvvel és

hogy a területükön, vagy hozzájuk csatlakozó területeken létező tároló helyeket és berendezéseket birtokukba veszik.

Mint láthatjuk egy olyan fontos feladat megoldásánál, mint az atomvállalatok és a megfelelő tárolók földrajzi elosztása, egyáltalán nem veszi figyelembe az országok gazdasági szükségletét és érdekeit.

Így az úgynevezett nemzetközi ellenőrzés amerikai tervé. Mint fentebb kimutattuk, ez a terv az Egyesült Államok katonai stratégiai érdekeinek biztosítására irányul és semmi köze egy olyan fontos világtörténelmi jelentőségű feladathoz, mint az atomfegyver előállításának betiltása.

Az úgynevezett nemzetközi ellenőrzés amerikai terve büntetést ír elő arra az esetre, ha megszegik a nemzetközi szerv által létesített, az atomenergia előállítását és felhasználását szabályozó előírásokat. Az atomproblema területén működő szaktekintélyek rámutatnak arra a körülményre, hogy az energia előállítása nagymértékben majdnem mindig veszélyes az amerikai terv szemszögéből és mindig az ellenőrzési feltételek megszegésének tekinthető. Nagymértékű energiatermelésre mindig sor kerülhet azokban az országokban, ahol megtalálták az őszes feltételeket ahhoz, hogy a tudomány a technika és gyakorlati tapasztalatok legújabb, minden normát és minden határt áttörő eredményei alapján hatalmas előrelépést tegyenek. Az amerikai terv szemszögéből ez az ellenőrzés feltételeinek megszegését fogja jelenteni és a nemzetközi ellenőrzés határozata alapján ezzel az országgal szemben vádat lehet emelni, hogy rosszul látja beavatkozott az ellenőrző szerv tevékenységébe és haladéktalanul rá lehet róni a megfelelő büntetést.

A szovjet javaslatok ellenzői rámutatnak arra, hogy ezek a javaslatok nem biztosítják a hatékony ellenőrzést és mert egy ilyen ellenőrzés illúzióját keltik, veszélyes javaslatok. Mindez természetesen rosszul látja a kitalálást

Az USA álnok terve veszélyt jelent a békére

Ha azonban veszélyes javaslatokról beszélünk, akkor azt éppen az úgynevezett nemzetközi ellenőrzés amerikai tervére kell vonatkoztatni. Most már nem nehéz belátni, hogy a béke ügyére nézve éppen az amerikai terv jelent tényleges veszélyt, amely oly módon épül fel, hogy az amerikai Egyesült Államok számára engedélyes többséget biztosítson a nemzetközi ellenőrző szervben, hogy lehetősége nyíljon az atomenergia békés célokra való előállításának és az előállítás fejlődésének szabályozására, szükség esetén korlátozásra, vagy általában megakadályozásra ezzel az ürüggyel, hogy az atomenergia illymértékben való előállítása veszélyes a békés célokra való előállításra. Ez álnok terv, amely a közvélemény félrevezetésére irányul, amennyiben a terv alapján

alkotó agresszív célokat hamis pacifista frázisokkal, az „internacionadizmus szellemére”, „a legfőbb jóra”, „az egész emberiség legmagasabb érdekeire” való utalásokkal leplezik. A szovjet javaslatok ellenzői az amerikai terv védelmében természetesen nem riadnak vissza semmitől és elkecseregetten a legelkiesmerlenebb és legsötétebb eszközöket vonultatják fel.

Meg kell jegyezni azt is, hogy az amerikai terv, amikor az előzőleg úgynevezett ellenőrzés bármely résztvevője területének bármely részén széleskörű lehetőséget nyújt, hogy kiviszgadják az atomenergia nyersanyagforrásait, lehetővé teszik ennek az úgynevezett nemzetközi ellenőrző szervnek, hogy eléggé teljes képet állítson össze minden ország objektumairól és széleskörű katonai és ipari kémhálózatot fejlesszen ki.

Monopolizálni akarják az atomerőt

Az úgynevezett nemzetközi ellenőrzésnek ezt a tervét, az emberiség megmentésére irányuló programként tárlják fel, amelyet állítólag „az internacionalizmus szellemére”, az egész világ népének boldogítására irányuló törekvés hat át. Valójában ez nem nemzetközi ellenőrzési terv. Ez olyan terv, amelynek az a célja, hogy egy nemzetközi ellenőrző szerv látszatával amerikai szupererőzők hozzon létre, amely arra hívogató, hogy az amerikai monopolizálni akarják az atomerőt és ellenőrzés alá helyezzen minden atomerő-gyártást az egész világon, minden atomenergia-előállító vállalatot

sőt még a rokon iparágakhoz tartozó vállalatokat is.

A Szovjetunió e terv feburkánásának kezdete óta kötelességének tartotta, hogy leleplezze a terv valódi lényegét, leleplezze a világ közvéleményének készülő félrevezetését, és illymódon elhárítsa ezt a veszélyt, hogy a béke felte örökösni hivatott nemzetközi szervezete a háború eszközévé változassék. A szovjet kibírta t amekket az álláspontja mellett, hogy hátrózzák el az atomfegyver feltételek betiltását és a tilalom végrehajtása felélt szigorú nemzetközi ellenőrzést vezetessen be. Ezzel az állásponton áll már ak-

kor, amikor még nem rendelkezett az atomfegyverrel. A Szovjetunió ugyanezen az állásponton áll jelenleg is, amikor birtokában van az atomfegyver.

Visszszíj a kam daj és a francia határozati javaslatról szólva kijelentette, hogy ez a javaslat vakon követi az atombiztonság jelentőséit, amelyek alapját az Acheson-Baruch-Lilienthal terv alkotja.

Ennek alapján ehát elfogadhatatlannak.

Befejezésül Visszszíj a következőket mondotta:

A szovjet küldöttség előterjesztette határozati javaslatát, amely

Egyezménytervezet az atomenergia ellenőrzésére vonatkozólag

A Szovjetunió határozati javaslata azt is megállapítja, hogy az atombiztonság állandó tárgyi közzé, lefolyó tanácskozások nem segítik elő a fent említett feladatok megoldását, mert az Egyesült Államok és Nagybritannia a tanácskozások idején továbbra is kitartottak azok mellett a javaslatok mellett, amelyek lényegükben ellentmondanak az atomfegyver betiltásának és az

rámutatott arra, hogy azok közül a feladatok közül, amelyeket a közgyűlés 1946 január 24-i és december 14-i határozatait az atombiztonság elvé (üztek, ezidőig egyetlen egyet sem oldottak meg és hogy a felelősség ezért teljes mértékben az Egyesült Államok és Nagybritannia kormányait terheli, mert ezek a bizottságban rendszeres ellenállást tanúsítottak az azal szemben, hogy megegyezésen alapuló határozatokat hozzanak az atomfegyver megtiltására és az atomenergia szigorú nemzetközi ellenőrzésének bevezetésére, hogy az atomerőt ne lehessen háborús célokra felhasználni.

felhasználásának megakadályozására irányuló szigorú nemzetközi ellenőrzés létrehozásával kapcsolatos feladatnak. Miután azonban a Szovjetunió rendkívül nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy megegyezés jöjjön létre annak a sikeres munkának érdekében, amely a közgyűlés 1946 január hó 24-i és december 14-i határozatainak megvalósításával kapcsolatos,

a szovjet határozati javaslat felhatalmazza az atombizottságot, hogy kezdje meg újra munkáját és haladéktalanul lasson hozzá egy egyezménytervezet kidolgozásához az atomfegyver betiltására és a közgyűlés elfogadná ezt a javaslatot, ez a javaslat új ösztönzést adna azoknak az erőfeszítéseknek a folytatására, hogy megegyezés jöjjön létre az atomfegyver betiltására és a tilalom megvalósításának ellenőrzésére vonatkozólag, megkönnyítene az atombizottság sikeres munkáját, arra ösztönözve a bizottságot, hogy lektűdjön a fennálló nehézségeket és megvalósítsa az atomfegyver betiltását, mert az atomfegyver felhasználása ellentmond a népek becsületének és lelkiismeretének. A szovjet küldöttség felhívással fordul minden küldöttséghez, amely érdekének tartja a béke és az egyenes biztonság tényleges megvalósítását, támogassák a szovjet határozati javaslatot, amely azt indítványozza, hogy tegyenek új erőfeszítéseket ebben az ügyben az egész emberiség érdekében. Tiltssák be az atomfegyvert és vezessenek be szigorú nemzetközi ellenőrzést.

Jelentések a nagy sztrájkokról

Páris. A pénteken este beérkezett jelentésekből megállapítható, hogy a sztrájk Franciaország teljes közlekedését és ipari életét megbénította. A minisztériumokat erős karhatalom örlte, de ennek ellenére a tisztviselők nagyrésze sztrájkol. A vidékről érkező hírek ugyiszólván egyhangulag a sztrájkmozgalom teljes sikeréről számolnak be.

Pénteken este a CGT vezetősége közleményt adott ki, eszerint: az üzemekben az egyesült dolgozók fényes sikerre vezették a 24 órás sztrájkot. A legnagyobb szakszervezetekben, mint például a közszolgálati alkalmazottak szakszervezeteiben és különösen a vasutaknál a dolgozók-nak a sztrájkban való részvétele teljes volt.

Páris. A pénteki országos tömegsztrájk alkalmából nagyszabású tüntetésekre és nagygyűlésekre került sor az egész francia vidéken. Saint Etienneben a Loire megyei bányavidék fővárosában 80 ezer dolgozó vett részt a hajalmis tömegtüntetéseken, amelyekben mind a három szakszervezet képviselői felszóltak. 30.000 dolgozó tüntetett Nantesben, 25.000 La Havreban, 20.000 Lyonban és Rouenben, 10.000 Nimesben és Toursban.

A FRANCIAORSZÁGI SZTRÁJKOT FÉNYES SIKER KORONÁZTA — IRJA ZSUKOV

Moszkva: Zsukov, a Pravda különtudósítója cikket közöl a franciaországi általános sztrájkokról. Zsukov azt írja, hogy Franciaország munkásosztálya teljes egyöntetűséggel és szervezeten mutatja erejét és szilárd elhatározását a szociális igazságtalanság elleni harcban. 24 órán át bénította meg az ipart és közlekedést az az általános sztrájk, amelyet a francia munkások tiltakozásként szerveztek azok ellen a türehtelen feltételek ellen, amelyek között a marshallizált Franciaország dolgozói élnek. A sztrájkolók a munkabérek emelését követelték és azt, hogy a fennálló bérskála felülvizsgálásáig havi 3 ezer frank drágasági pótlékot fizessenek az összes dolgozóknak. Az utolsó csepp, amelytől kicsordult a francia dolgozók türelmének pohara, az a javaslat volt, amely megállította, hogy a francia munkásosztály a vállalkozókkal folytatott közvetlen tárgyalások útján védelmezhesse érdekeit.

Zsukov megállapítja, hogy a sztrájkot fényes siker koronázta. Sokmillió dolgozó sztrájkolt. — A dolgozókat meglepédetséggel

töltötte el, hogy erősödött a munkásosztály sorainak egysége, a munkásosztály megmutatta harci erejét és törhetetlen akaratát az egységért.

FRANCIA LAPOK A SZTRÁJKRÓL

A dolgozók milliói egyesülten szálltak harcba — állapítja meg az Humanite a sztrájkokról foglalkozó cikkében. A 24 órás nagy tömegsztrájk ragyogó siker volt. A lap éles szavakkal bélyegzi meg a szocialista vezetők drámasát, amely azonban nem tudta megakadályozni a sztrájk átütő erejét. Hiába vonultak fel a Moch a sztrájkolók ellen egész csendőrséget, rohamrendőreit, detektívjeit, mindez és más nyomorúságos mesterkedések megbuktak. A dolgozók egységesek voltak, nem hagyták magukat megfélemlíteni és lelkesedéssel vettek részt a sztrájkban. A szocialista munkások most újabb megállapíthatják, hogy mi a különbség a szocialista vezetők és cselekedetük között.

A sztrájk legfontosabb tanulsága — írja a Liberation — az volt, hogy mindenütt, ahol az egységákción érvényesült, a mozgalom ereje elsöprő erőt vett. A sztrájk egész Franciaországra kiterjedt. A sztrájkolók részéről sehol sem került sor rendbontásra. A francia dolgozók megmutatták fegyelmességüket és hitüket abban, hogy sikerre bírják vinni bérköveteléseiket. Jellemző, hogy a sztrájk sikerét a Newyork Herald Tribune is kénytelen megállapítani. „A francia általános sztrájk feltelet a bányákat, vasutakat, dokkakat, autógyárakat” — ismeri el a háromhasabos cikkében a lap. Elismeri azt is, hogy a metro és az autóbuszok teljesen leálltak és alig lehetett az utcán tulajdonosa által vezetett egy-két gépkocsit látni. A különféle munkaszervezetek egységesen magasabb munkabéreket, kollektív szerződéseket és nagyobb munkanélküli segélyt követelnek.

Rémhírtérjesztők

felett mondott üléletet pénteken a népbíróság. Maga ez a tény ropant egyszerűnek hangzik, de nem mehetünk el mellett szólanul. Nézzük meg, hogy a két rémhírtérjesztő, aki ezen a napon elvette méltó büntetését milyen eszközökkel tört népi demokráciánk ellen és kik ok valójában.

Megtudtuk a tárgyaláson az igazságot. A két rémhírtérjesztő Amerika Hangja állandó hallgatásával nem elégedett meg. Az ott hallott ocsmány és undorító hazugságokat szelbélien hosszabban terjesztették természetesen azzal a céllal, hogy belső nyugtalanságot szítsanak a dolgozók között. A forint leértékeléséről beszéltek és ezzel arra akarták bírni a dolgozókat, hogy igyekezzenek megszabadulni forintjaiktól.

Az ellenség soraiból kerültek elő mindketten, abból az ellenségből, mely igyekszik megbűjni, de akiket éberséggel le lehet lépni. D. Balogh Sándor újszalontai vaddaltról kiderült, hogy 36 holdas kulák, de nemrég még apja 500 hold földön gazdálkodott kizsákmányolva cselékeit. A nyári munkákat teljesen elszabotálta és ugyiszintén a beszolgáltatást is. A nevezett kulák közismert kocsmatöltelék, aki természetesen itt is minden alkalmat megragadott rémhírei terjesztésére.

A másik rémhírtérjesztő egy kupeckedő kereskedő, Hajdu József. Nemesak üzlete, földje is van. A nála vásárló szegényebb emberekkel a lehető legdurvább hangon beszél, őket kelleltlenül szolgáltatta ki. Ő volt az, aki nem egy alkalommal régebben a Komünista Párt, most a Magyar Dolgozók Pártja tagjai ellen tett uszító és becsmérlő kijelentéseket. Egyébként Hajdu is nevezetesen iszákosságáról s ez csak teljessé teszi jellemének képét.

Ez a tárgyalás lerántotta róluk a leplet. Megismertük, hogy eszközeiben nem válogat az ellenség. Fokozottabb éberségre van szükség ellenük. Népünk a Magyar Dolgozók Pártja vezetésével felszámolja nemesak a rémhírtérjesztőket, de a nép ellen törő egyének és klikkek bármely oldalról jövő támadását.

60 fillér

ÁRU HELYSZINI KÖZVETÍTÉS

vagy amikor cipőből újabb cipő születik

A kistéplom órájára pillantottam. Este hét óra. Hiába, rohanom kell, sietek. Egy riportot a zsebemben hordok, de nem tudom már megírni. Viszont itt a telefonfülké. Hatvan fillér? — Pont van annyi. Gyors jelentkezés: Szerkesztőség!

Halló! Gyorsíró! Kérek. Már diktálom is az anyagot. Kisbaj van. Eppen erre megy a NEFORT hatalmas vagonnagyságú teherautója a pótkocsival. Míg rajtafeletem a szemem, eddig sürgenek. Megmondom mit láttam. Textil érkezett újra Debrecennek. Szép és olcsó, — gondolom, itt átellenben a Népbolt jentes kirakata idelátászik. Erről jut eszembe, elsejten egy kis pénzt félre kell tennem. Anyagot veszek, azt a kordbársont, amit a multkor kinéztem magamnak. Szép barnát és csak 57 forint métere.

Bent Fehér egyre noszogtat. Mi van? Olyan lassan diktálod, hogy a ceruzát rágja. Megint mondom mit láttam és két sorral jutok előbbre.

Nini, Hofherr traktor megy az utca közepén. Ugy látszik malomban lehetett, valamelyik termelőszövetkezeti csoporttól, mert puffadthasú fehér szakonok ülnek a vidáman daloló emberek. Lesz már kenyér bőven félre, meghosszabb fehére, — fűzőm tovább felhangosan gondolataimat, mire megint meg kell magyaráznom, hogy nem a Fehérre gondoltam, ráre ő közli, hogy jól lehetne ma vacsorázni, menjünk el este valahova, egy kis porkóltot meg-eatunk jó fehér cipővel. Egy kis füccs sem ártana mellé. Na persze és nem is kerül sokba. Hónap rége van? Haramhuzsból kijön az egész. Még ő is ad ennyit ha nagyon kell. De gyerekek vissza a temére mert soha sem leszünk készen. Viszont az is érdekes, amint a SztI fiatalok mennek az utcán hangos ének-szóval. Még fehér is hallja és ki-várcsi, mi az. „Moziba mennek a Döntő fordulatot nézik meg — a diktáló hallottam a SztI-ben —” — Nargosom vissza. Már én is vetők dudolom a dallamot. Munkások a jövő... Mögöttük katonák jönnek. Nyolcas sorokban. Ok is moziba mennek? Nem, mert leggyereket viselnek, ugylát-szik gyakorlaton voltak. Micsoda legyelem és erő sugárzik a pótlaplalt vidám arcokon. Szóval hol hagytuk el?

Mást gyújtják ki a Kossuth cí-pőzlet neofényén. Az is a dolgozók már. Aztán ezek a dolgozók, akik egyre többen mennek el sietős léptekkel a Kossuth ut-ca irányába bizonyosan a szín-házba tartanak. Egy bácsi jár-kel hosszú póznával és a gáz-lángokat gyújtogatja. Ez sem volt még tavaly. Es ragyogó

sárgalakkfényű villamoskocsi csilingelnek az utcákon.

De nem beszélnek annyit, mert Fehér türelmetlen. Még néhány sor és készen is vagyok.

— Nics több — bucsuzom. Fehér visszamorog.

Este későn mégis csak sikerült visszajutnom a szerkesztő-ségbe. Fehér piszmoz az írógép-nél. Idenézz, — mutatott egy pa-pírlapot. Látd mit adtal nekem? Ezt nem nagyon lehetne így fel-használni.

— Hát nem — állapítottam meg. — Fehér mindent összeirt amit est' elmondtam a telefon-fülkéből. De nem lepődtem meg. Kiírtam belőle a saját anyagomat, aztán a másikat sem dobtam el. Fogtam magam és mert annyira tetszett, ebből is írtam egy riportot. A közönség döntse el, helyesen tettem-e? En azt hiszom, igen. Az utcán látozt ké-pekben is a népi demokrácia creje lüktetett.

Es a számlámon a kiszállási díj, mindössze csak 60 fillér.

(—ka—)

Aki a vért ajánlja fel az új, szocialista jövőért...

Tömegével jelentkeznek a véradó szolgálatra

Vagy kétszáz esztendeje így kiáltottak fel a magyar főurak egé-ve-erő lelkesedésükben: **Eletünket és vérünket!** A császárnő szinpadias pózban, karján gyermekeivel, ke-gyes moollyal fogadta a nemesi lejáralkozást. Aztán a számláng ellobbant, a nagyhangú felkiáltás-nak nem volt visszhangja s ha vért még egy cseppet, de aztán zabot végkép nem adtak a magyar fő-urak... Igaz, miért is adtak volna a Habsburgok imperialista háború-jához...

Ilyen gondolatok járnak az új-ságíró lejtében, amikor a **Vöröské-reszt Vöröshadsereg-útja 59. szám** alatti irodájában leül és nézi, mint jönnek egymásután a dolgozók, hogy a legnemesebb dolgot, vé-ru-

ket ajánlják fel a véradó mozga-lom céljaira.

Evente ma is sokan hálnak meg különösen sebesülések esetén a nagy vérvesztés következtében. Elvértés áll be, mert nincs a kö-zelben megfelelő véradó, akinek vére vérató-mentés útján felélesz-tené a szerencsétlenül jártat. Az emberi vért több csoportja van, kevés ember tudja magáról, mi-lyen vércsoporthoz tartozik, nehéz azonos vércsoportú véradót találni.

A véradó szolgálata megszerve-zése révén sok életet lehet meg-menteni. A véradásra jelentkezőt veti vért hosszú ideig tárolni fog-ják a modern orvostudomány leg-újabb eljárásai, a szovjet kutatók felledezése szerint. Adandó alka-lommal akár a gyógyszerárban hozzá lehet jutni a szükséges cso-portbeli vérhez.

A Vöröskereszt vette kezébe a véradó szolgálat megszervezését. Kelemen József titkár mondja:

— Alig két hete folyik a szer-vezés és máris várakozáson felüli számban jelentkeztek a véradók. Mindenki érzi, hogy a véradás ne-mes hazafias kötelesség, aldozat kész emberi cselekedet.

Nézzük az ivatek, Öreg és fiatal, a dolgozó társadalom minden re-tege képviselve van a jelentkezők között. Érdekes, hogy a jelente-zetteknek majdnem nyolcvan szá-zaléka nő.

Kálmánchelyi Sárdorné jelente-zett elsőnek Debrecenben véradás-ra. Utána jöttek sorban a többiek. Még egy református lelkész is ta-lálunk a jelentkezők között: Major Zoltán egyiki lelkipásztor is fel-ajánlotta vért a mozgalomnak.

— Nem ment el senki a jelente-zők közül, amikor köztük, hogy a véradás ingyenes — mon-dia Kelemen József. — A véradó szolgálat egyik célja éppen az, hogy a vérről üzőtt „feketézt” megszüntessük. Voltak olyan lei-ketlen véradók, akik akkor, ami-kor egy emberi életrel volt szó, mennél magasabb árat akartak el-érni a véruért... Az ilyenek ugyan sokszor megitták a levét a gyakori véradásnak — mohó pénz-vágyuknak, amit munka nélkül, vé-rük odaadásával akartak kielégí-teni — az lett a következménye, hogy az egészségügyi előírásokkal figyelembe se véve, annyiszor ad-tak vért, míg egész szervezetük leromlott... A véradó szolgálattal lealkonyult a „vér-kulórok”nak!

Nyilván az ajtó. Munkásember lép be rajta. Véradásra jelente-zett: Ifj. Pótár Imrenek hívják, a Talajjavító NV-nél dolgozik.

— Hát kérem — és egy lélegez-tet vesz, formálja magában a mon-datot, amikor megkérdézzük, miért jelentkezett — azért, mert tudom, hogy milyen fontos dolog a vérató-mentés, hány embernek le-het vele az életét megmenteni. A dolgozó társaim közül valame-lyiknek jut az én vérem, amikor munka közben megsebesül és az élete megmentéséhez szükséges lesz a friss vér. Együtt dolgozom az új világért, segítenünk kell egy-mást minden módon. Vérről is... Hát ezért jelentkeztem...

Egy kis megilletődött csend fo-gadja szavait. Ifj. Pótár Imre fel-ajánlotta vért az új világot, dolgo-zó járgaiért, a boldog, szocialista jövőért...

Új hadseregben új katonaelet

Azt mondta még a nóta is: „Október a betyár hónap”. De ugyan ám. Mert akit regen el-kapott a verbuváló csoport, már-is markában érezte a tallért, fe-jébe nyomták a csákot, aztán mehetett istenhírré, 15 eszter-deig a császárt szolgálni. De nem is olyan régen még, a Horthy-hadseregben talán jobb volt? Az a pár esztendő tizenöt keserűvel is felért, de hol van a tavalyi hó?

Ma már az új hadsereg düb-örög végig a városban, tagjai a nép fiatal munkások dolgozó pa-rasztoi a tisztek is. Mózsiák szakárs 20 évet töltött a do-hánygyárban, de az első tizenöt-ben nem sokat várhatott az élet-től. Gyermekei sem. De ma már csak emlékeiben idézzük a mul-tat. A legidősebb fiú, Mózsiák László már katonatiszt. Nemrég avatták fel. Még fiatal tisz, de jobb kezébe van nála letéve a vezetés, mint a régi hadászati

rókok idejében. Az öccse do-hánygyári tanuló, de az ő jövője már szépen ível és ebben a jövő-ben benne van egy Szovjet tan-ultmányút, melynek végén ge-pészmérnök lesz belőle.

De nemcsak a gyar kapuját kell át lépni, ha ilyen akarunk találni. Menjünk ki Balmazúj-városra. Itt lakik Szarvas Imre dolgozó paraszt. Mi volt a sor-sa régen? Gond, Gond és Gond. A felszabadulás után azonban minden gyökeresen megváltozt-ott életében. Földet kapott. Lánya a dolgozó iskolájába jár, de a legnagyobb öröm a családban az Imre fiú. Alhadnagya avatták a Kossuthi akadémián.

— Azt szerettem volna már 1947-ben hogy katoná lehessen — mondja. — De nem is gondol-tam, hogy ilyen hamar katonat-iszt legyen belőlem. Ez csakis a nép államban történhet meg — tette hozzá csillogó szemmel.

De katonatiszt lett a néphad-

seregben Jakobinyi Béla is. Bi-zony a multban vele sem történ-hetett volna ez meg. A néphez hu értelmiség tagja ő, akit az el-múlt rendszerben apja politikai magatartása miatt a boszörme-nyi gimnáziumból is eltanacsol-tak. És azon a napon mikor őt avatták, az államvédelmi tanfo-lyamon öccsét léptették elő.

Es most ősszel az újoncok már vígan mennek be a laktanyákba. Munkások, parasztfiatalok nem félnek már a kaszárnya falaitól. Mohos Albert Berettyóújfaluból is vígan vette kezébe a katoná-lát. Valamikor az apja vitte magával, de akkor bizony keser-yes napokat látott. Most együtt mennek az új hadsereg tisztséi és legénysége közé. Mohos Al-bert mosolyog. Tudja, hogy jó munkája, tehetsége révén tiszt is lehet belőle. De addig szolgálni is jó. Mint honvédnek is. Mert az új szellem elsöpörte a mult minden emlékét.

Ahol állandósult folyamat az atomrobbanás:

A NAP

A csillagászok régen tudják hogy Földünk 149 millió kilométerre van a legközelebbi csillagtól. Ez a távo-ság természetesen változik, mert tel-en közelébb, nyáron tavolabb vagyunk tőle a távo-ságot úgy tudunk leg-jobbban felmérni, ha a képző-erőnk, hogy egy teljes sebességgel is megállás nél-ki robbogó gyorsvoánatnak csaknem 200 évre volna szüksége, hogy odáig érjen.

Ilyen óriási távo-ságot kapjuk a földi élet első feltételét, a napfényt. A tudomány világában ismerkedünk meg közelebbről a Nappal, nap-ná-szóval a központjával.

ez potolja a szétszaggatott melegt A modern természettudomány azonban nem fogadhatta el ezt az állítást el-leben arra a következtetésre jutott hogy a Nap — és általában az csilla-gok — hofokának megletele melegt csakis az atommagok évaltozásánál keletkezik. Arról a roppant horol van szó, mely az atomrobbanásoknál is fel-lep. A Nap óriási melege a hidrogen-nak heliumra történő átalakulásánál keletkezik. Napfogyatkozás alkalmá-val, végeztés abban az esetben, ha a Föld, a Nap és a Nap egy kerületén egy vonalban, hogy a Föld a Földrel nézve eltekérje a Napot, különösen jól lát-szanak azok a hatalmas robbanások, melyek a Nap felszínén végbemennek.

gük pedig a másodpercenkénti 90 kilo-méteres gyorsaságot is elérhet. A Nap felszínén körülben ettől eltérőenve sem s ma, Napfogyatkozás alkalmával lehet látni az úgynevezett napkoronát, mely a Napot körülveszi. A felszínen kimutatható homérosokot sem egyte-rea. A legfényesebb helyek 6000 fokos melege mellett találunk a Nap felszín-en kevésbé meleg helyeket az úgy-nevezett napfoltokat is, melyek a leg-újabb kutatások szerint éleik behatas-sal vannak a földi legkór tünetmenye-re, az időjárás alakulására is.

MEDDIC ELÉG A NAP MELEGE?

A Nap felszínén tapasztalható óriási robbanásokra gondolván onkenytelenül felvetődik a kérdés: mennyi ideg elég a Nap melege a hallatlan energia fe-dezésére? A tudósok megajánolták, hogy a Nap anyagának jóval több, mint a tele hidrogen. Ez a mennyiség a jelenlegi fogyasztás mellett még 18 milliárd évig elegendő ahhoz, hogy a Nap kelte mennyisége hot sugározzék. A napfény kiapadása és ennek folytán a földi élet kihalása fölött tehát nincs okunk aggodni.

AZ ÉLET FORRASA

Az a hőmennyiség, melyet a Nap egy év alatt a Földre küld, elegendő lenne ahhoz, hogy egy, a Földet körül vevo vastag jégpancél felolvasson. Ha a nap nem volna akkor Európa hőmérséklete például az endigé evi +13 fokos átlaghőmérséklet helyett —73 fok lenne. Pedig a Nap kisugár-zott hőmennyiségének csak kétmilliar-dozet reszet juttatja a Napnak. Hiczen bolygónk parányi égitestként lebez az Űrben a Nap viszont minden irány-ba n egyenlő erővel sugározza me-léket.

A Nap földre küldött sugara sokfele. Ismerünk fénysugarakat, hosugarakat, ibolyákat, elektromos, mágneses stb. sugarakat. Valamennyi változást er.d. mēnyoz bolygónkon, tehát éronek ne-vezhetjük.

Ilyenfórmán a Nap sugározása az az erőforrás, mely földünkre jutva az itteni tūnemények legfőbb elődozoje. Nem léten túli, megfoghatatlan, misz-tikus erők, hanem a megismerható, természeti törvényeken alapulo világ-erő, természetek meg a Földön talá-lható életet

EGY CSILLAG A SOK KÖZÜL

A mi Napunk közepcs nagyságu állócsillag a Tejút-csillagkép 360 mil-lió hasonló csillag között A mi, meret-tenk szerint óriási, hiszen na a Nap úrcs golyó lenne, nyugodtan ciférne benne Földünk a körülöte keringő holddal együtt megtartva egy-násvál azt a 385 ezer kilométer távo-ságot, mely a két égitest között fennáll.

400.000 KÖNYV

Az Ukrán Szovjet Köztársaság Tudományos akadémiájának el-nöksége elé terjesztették az Aka-démia könyvkiadójának levé-kenyessgeröl szóló jelentést.

A tudományos és népszerű tu-dományos irodalom kiadása eb-ben az ebben jelentékenyen felül-multa a megelőző évek színvona-lát. A könyvkiadó a tudomány-külfönfele ágazataiba vágó 162 fele könyvet jelentetett meg ösz-szesen 400.000 példányban.

MILYEN MELEG VAN A NAPBAN?

A kérdést hōlyesebb lenne úgy fel-tenni, hogy milyen meleg van a Nap felszínén. Merőszóközünk már elég tökéletesek ahhoz, hogy erre meg tud-junk felelni. Eszerint a Nap felszínén 6000 C fok roppant meleg uralkodik. A Nap belsejében levő még nagyobb hő-ség nem tudjuk még kiszámítani, de ott valószínűs lehet a hő és a nyomás. Természetesen, a 6000 C fokos hőség mellett semmiféle vegyület sem marad meg, minden anyag gőmre bomlik és izzó gázvá változik.

ROBBAN AZ ATOM

Honnan veszi a Nap ezt a roppant energiamennyiséget? Régen azt hitték, hogy meteorok hullanak a Napba és

115 ÉVES KOLHOZPARASZT

A rusani „Szocializmus” kolhoz tagjai a napokban ünnepelelték Laha-nan U-zainov kolhozparaszt 115. születésnapját. A kolhozparaszt fűrgén mozog és kiváló egészség-nek örvend. A születésnapú ün-nepek alkalmával a kolhozparaszt kijelentette:

„Csak a szovjet hatalom adott nekem boldog és kulturált életet. Eletelem háromnegyed részében cse-lédeskedtem. Most a saját házam-ban lakom, mástétucat juhom és két tehennem van az istállóban. Ke-nyerem és egyéb élelmiszerem bő-ven elég egész évre.”

Vasárnap
a magyar család hetilapja.

Parragi György vezércikke
vidám karcolatok,
elbeszélések, versek,
érdeklősségek, tudnivalók
SZÓRAKOZTATÓ,
VÁLTOZATOS.

Ára 1 forint.
Magyar Vasárnap
a magyar család hetilapja.

„Csak a törvény a tiszta beszéd“

Szines fedelű füzetek fekszenek előttünk a könyvesbolt asztalán. Ujjaink között fűgőn peregnék lapjaik, amint forgatjuk és olvasunk címüket: **Hogyan keletkezett a világ? A csillagok világában, Az egy sejtűtől az emberig, Világunk múltja és jövője, Miért változnak az évszakok?**

Összesen tíz csinos kiállítású füzet valamennyi fejlécen ott áll a felírás: **Tudósok a dolgozók-nak.** Aruk 1—2 forint.

A Szikra üzletvezetője felhívja a figyelmünket egy másik sorozatra, a **Természettudományos kisiskönyvtárra.** Ezekben is haladó tudósok ismertetik a tudomány egy-egy fejezetét. **Mindkét sorozat a Szakszervezeti Tanács kiadása** s áttekinthető tartalmuk, világos fogalmazásuk bizonyára sok tanulságos perccet szerez az olvasóknak.

Meg is kérdezzük mindjárt, hogy milyen mértékben érdekelnék a dolgozók e füzetek iránt:

— **Az érdeklődés nagy,** hangzik a válasz. A dolgozók minden különösebb hírverés nélkül, sorozatban vásárolják e pompás kis könyveket. A diákok pedig leginkább a „**Tanulj jobban**“ sorozat iránt érdeklődnek, melyek jól kiegészítik az iskolai tanulmányokat.

A mostani diákoknak máris könnyebb...

A füzetek nézdeglése közben erről beszélgetünk Asztalos Sándor kultúratanácsnokkal.

— Igen, a mostaniaknak már könnyebb. Emlékszel arra az időre, amikor még mi jártunk iskolába? A hivatalos iskolapolitika fölénykedve beszélt a reális iskolákról és a latinnal, görögrel teletömött humángimnáziumok fölébrendüléséről szavalt.

— Emlékszem. En még realiskolába végeztem s bár az iskola is magán hordta a reakciós iskolapolitika minden jellegzetességét, mégis több lehetőséget nyújtott arra, hogy a kikerülő diák nyitott szemmel járjon a világban...

— Különösen ha akadt egy olyan tanár, mint **Nádásdy József**...

— **Óra én is sok becsülettel gondolok,** mondja Asztalos Sándor. **Egy szempontot ismert, a tudományt s más tekintélyeket nem érdekelték.** Kezdetül fogva tanította nekünk a természettudományos tantárgyakat. Dehát ritka volt akkor az ilyesmi...

— Diakkoromtól kezdve szeljemtudományi kérdésekkel foglalkoztam, folytattam tovább s a kérdések látszólag messze állának a természettudományoktól. De mikor hosszú és reménytelennek látszó vitakon előszedtem magamban azt, amit Nádásdy Józseftől fizika és vegytan óráin tanultam s a szóbanforgó problémákat átváltottam természettudományos síkra, **mindjárt megmutatkoztak az alproblémák. A természettudományoktól kemény logikát várt kapott az ember...**

Világnézetünk, mint a szikla

— Véleményed szerint az ember világnézetének kialakításában milyen szerepet játszik a természettudományos műveltség?

— Alapvető szerepet. Amikor komolyan foglalkozni kezdtem a marxizmus-leninizmus kérdéseivel, még jobban beigazolódtott a természettudományok fontossága. S itt hangsúlyoznom kell, hogy **a marxizmus-leninizmus biztos**

kézzel vezeti az embert a természettudományi ismeretek útjain is. Mert azelőtt bizony sok áltudományos, reakciós számárságot is elolvasott az ember, ha magára volt utalva.

Még csak annyit, hogy a tudományos világnézet határtalan biztonságot kölcsönöz az embernek. **Körülbírtunk minden arról beszél, hogy világnézetünk megingathatatlan. Egy fa, egy csillag, vagy az emberi kéz formája bizonyítja meggyőződésünk alapozottságát, szilárdságát.** Ahogyan József Attila mondta: — **Csak a törvény a tiszta beszéd.**

Egy SZIT-egyenruhás ifjú lép mellénk és válogatni kezd a füzetek között. Aztán kiválaszt egyet: **Élő és élettelen világ** a címe. — Most már mind a tíz megvan, mondta mosolyogva, amikor észreveszi, hogy őt nézzük.

Ha valaki megkérdezné tőlem, hogy miben foglalnám össze fejlődésünk, haladásunk útját, akkor az építés és termelés sok-sok credenciája mellett felmutatnám azt a kis füzetet is, melyet éppen most dug feltő gondolatbelső zsebébe a munkásifjú, mielőtt eltűnik a vásárlók tömegében.

Kínai írók

Lu-Szin (1881—1936), a nagy kínai íróforradalmár tudós és néprövelő, az új kínai irodalom megalkotója. „**A.Kü igaz története**“ című regénye 1918-ban egyszerre a kínai írók első sorába emelte, Lu-Szin a munkások paraszti és városi értelmiség életét írja meg. A dolgozók szenvedélyes vedelmézője volt, aki kemény harcot folytatott a külső és belső reakció ellen, az új szabad Kínáért.

Lu-Szin elbeszélőgyűjtőmunkái („**A kiállítás**“ 1922 és „**Vándorlás**“ 1925) a modern kínai irodalom mintaképei. Lu-Szin nagy híve volt a Szovjetunió-nak. Igen népszerűek a Csongji, Fagyjev, Szerafimovics-fordításai.

Lu-Szin halálának 13. évfordulóján a pekingsi és sanghaji lapokban Fagyjevvel közösen írt a nagy íróról és ebben többek között megállapítja: — **A művészet, amely nem hat az emberi életre, torz művészet. Alapjában véve nem is művészet. Az igazi író személyisége maga a nép. Törvénye. Minél inkább felismeri ezt az író, annál tudatosabban szolgálja népét annál értékebb egyénisége,**

annál sokoldalúbb, annál nagyobb író. Lu-Szin életének felszáradása alatt a kínai nép egykoru történelmének minden eseményét feldolgozta éppen ezért azok közé az írók közé tartozik, akik az emberiség fáklyavivói, Humanizmus a legszebb az „**A.Kü-ről**“, az egyszerű kínai ember életéről szóló regényében találjuk a regény hőse egy szegény parasztférfis és a regény néni. Olyan író, aki ostromozza és leleplezi a népet és az egyszerű embereket elnyomó rég-rég, a „**Kis ember**“ iránti részlet gyenge oldalainak megsértése, Lu-Szinnek Csonghov rokonná is teszi.

Lu-Szin, a művész szomszjasan kereste az új embert, a társadalmat átalakító harcost és ezzel magyarázható a szovjet szociáldemokrácia iránti szeretete, amely kiváló fordításokban is megnyilvánult. Ezért a szovjet írók örökke hálaak Lu-Szinnek. Ennek a nemcs ironák és emberek halála 13. évfordulóján mi szovjet írók tisztelettel hajlíjuk meg emléke előtt — írója befejezésül Fagyjev.

Debreceni muzikusok hanglemeze hirdeti Moszkvában a magyar dolgozók szeretetét a nagy Sztálin iránt!

Debrecen zenei életében az idén van a „fordulat éve“. Most születnek meg azok az együttesek, amelyek már a szocialista zenekultúra igazi útjain indulnak fel. **A muzika most lesz Debrecen dolgozóé.** Az elmúlt hetekben létrehozott nagyzenekarban dolgozók ülnek, a munkásérekesség legjobbjai vannak Csenki Imre új kórusában. A művek, amelyek a zenekar és az énekkarok műsorára kerülnek, amelyek próbák szakadatlan során kohójában forrnak művészivé — már a haladó zenekultúra határtalan alkotásai. S a közönség, amelynek szánják műsorukat, már az új, az igazi: a dolgozók, akiket eddig az elmultr rendszer bübös káosz-szellemű kultúrpolitikája elzárta minden elől, ami művésziül szép. S most a muzika a dolgozóké.

A muzikusok körében már nyomát sem találjuk a szobrász-nak vagy az elefántcsonttorony-szemléletnek. Harcos, pártos művészet hívei az új debreceni muzikusok is. Művészetük is a nagy cél szolgálatában áll és közös munkájuk is a szocializmust építi! Legszebb bizonyosság talán erre az, hogy a zenekultúra debreceni munkásai is nagy lelkesedéssel ajánlottak fel többmunkát a világ dolgozó nagy vezérének, Sztálinnak hetvenedik születésnapja megünneplésére.

Hallgassuk meg, mit mond erről Csenki Imre kerületi karnagy, aki a Debreceni Dolgozók Dalkarát tartja kezében:

— Soha sem láttam olyan lelkesedést muzikusoktól, mint amilyen most a zenekarunk és az énekkar tagjait elönti. Szinte valamennyien munkahelyükön is munkakötelezettségek mellett s az üzemekből, az értelmiségi munka helyeiről hozták magukkal a többmunkával való ünneplési szocialista örömet.

— Hadd kezdjem az énekkarral. Sztálin születésnapjára Szabó Ferencnek a Moszkvában tanult nagy magyar zeneszerzőnek „**Sztálini Törvény**“ című kórusrapszódiját tanulja be, a tenorszóót Hajdu Péter énekli, ezenkívül Muradeli „**Sztálin vezetett bennün-**

ket“ című művét és két orosz népdalt, mindkettőt orosz szöveggel.

— A sztálini ünnepeken mutatkozik be a MAV szimfonikusok újjászervezett nagyzenekara. Elnöke működik együtt a 150 tagú kórusaival. A Szovjet Himnusz és Muradeli „**Sztálin**“ vezette bennünket“ művét adják elő közösen, majd Sjadov nyolc orosz népdalt, minő önálló számot mutatja be a nagyzenekar.

Végül a debreceni muzikusok nagy büszkeségéről számol be Csenki Imre. A Magyar Dolgozók Pártja hajdúmezei pártbizottsága és a szabadművelődési felügyelőség elhatározta, hogy a zenekar és az énekkar előadásában a „**Sztálini Törvény**“ és egy orosz és egy magyar népdalt hanglemzre vetet és elküldi Sztálin generális-musznak! A debreceni MAV szimfonikusok és a Debreceni Kórus hanglemeze fogja Moszkvában hirdetni a magyar muzikusok szeretetét, háláját Sztálin iránt és egyben bizonyítani fogja a magyar vidéki zenekultúra fejlettségét és új, szocialista fejlődését is.

Ráthonyi Sándor, a Bartók Béla Szövetség — ez fogja össze a magyar dolgozók ének- és zenekarait — kerületi titkára a többi debreceni énekkar munkájáról számol be. A MAV Együttérts énekkara és a Kereskedelmi Dolgozók Dalkarán kívül — amelyek szintén nagy lelkesedéssel készülnek a nagy ünnepre — különösen a tőrhánygári dalosok hetvenedik énekkara és tizenöttagú zeneegyüttese készül fel Sztálin születésnapjának megünneplésére. Több szovjet művet tanulnak be, köztük Zedánov „**Sztálini aratás**“ című kompozícióját.

Amint a gyárak munkásai, a kanyerűkért dolgozó parasztlak, a laboratóriumok, vagy a hivatali asztalok értelmiségi dolgozói, éppen ilyen lelkesedéssel készülnek, mind ebből a beszámolóból láthatjuk, Debrecen muzikusai is a világ minden dolgozójának nagy ünnepe, december 21-re, nagy Sztálin születésnapjára!

Mári néni

Mári néni benyit a szakaszba, ahol tömve van már minden hely.

— **Dicsértessék — köszön be nagy tisztelettel.** — **Itt se vártak engem — tessz hozzá.**

— **Miért néni? — Kérdi egy trefát szimatoló lakatoslegény.**

— **Hát csak azért, mer hát nem haddak üresen a helyem.**

— **Dehogyan is néni, akad itt hely, ha masult nem, akár az én otemben is.**

— **Ennye be jó lesz. Már én magam csak elállok, de ez a kisfiút odaültem, ez nem bír állani. Kolerás.**

Az egész népség elkezd nevetni. A szomszédok mind nagy gaudiummal nevetik a nyalka fiatalembert. A parasztlak hangosan kacagnak, az urasabbfélek felszájjal mosolyognak. Egyszerre publikummá lesz a társaság s úgy figyelnek az öreg néni, mintha színpadon állna. Egy ideges uriaszony, aki nem rangja, csak tárcája miatt utazik ill. osztályon, felkerekedik és elmegy sapadt kényes kislányával a következő szakaszba, új helyet keresni. Nem tudni, mitől fél, a kolerától-e, vagy a megindult diskurzustól.

Mári néni siet letelepíteni a gyermekeit.

— **Igy drágaságaim, jól viseljétek magatokat.**

Aztán leoldja hátáról a nagy batyut és megpróbálja felszortítani a már teleterakott polcokra. Ha hely volna, de nincs. A nagy lakatoslegény meg se mozdul,

hogyan segítsen; csak nézi (fusson ki a szeme). Asért akad segítség is.

— **Pesten vót néni? — Kérdi egy vaskos ember, nyilván korcs. márosféle, aki ért az asszonyok nyelvén.**

— **Ott, az ördögférszékbe.**

— **Nem tetszik magának Pest? — Nem hittem én, beleloccsan. Valami sülde diákgyerek, aki a koesi szögletéből jött elő figyelni, hatalmasat kacag rá, mintha csiklandoznék s ettől kezdve szájtáva lesi a néninek minden szavát.**

— **Ott is úgy nevettek rajtam. Azt hittem én, beleloccsan, pedig csak kép volt.**

— **Ó maga is nevet, jobbra-balra ingatva a fejét. Az utasok jóleső érzéssel nézték az öregasszonyt, aki olyan deséretes kivétel a morgó öregek között...**

— **Hát a lyecbe nem vót? — Kérdi egy ember, aki átkönyökölt a szomszédból s igyekszik létnél adni, hogy valahogy el ne hallgasson Mári néni. A többiek nagy kíváncsisággal figyelnek rá. A ridegség eloszlik, olyan egy társasággá lesznek, mintha mind ismernek egymást gyerekségük óta.**

— **Dehogyan is nem vótam. Ott megajdult a fejem. Ó minek is annyi ember egy országba, aki ott vót. Jól jártunk, hogy námban nincs annyi ember. Ki gyűzse azoknak csak egy fröstököt adni. A pedig a legkisebb éves. Még ha mind olyan volna, mint a kis völegény, meg a csepp me-**

valami jó viccet vár, Mári néni nem is kékül vele.

— **Egy fiatalember a vízbe ugrott, jaj ugy odakaptam a szememhez, azt hittem, beleloccsan.**

— **Valami sülde diákgyerek, aki a koesi szögletéből jött elő figyelni, hatalmasat kacag rá, mintha csiklandoznék s ettől kezdve szájtáva lesi a néninek minden szavát.**

— **Ott is úgy nevettek rajtam. Azt hittem én, beleloccsan, pedig csak kép volt.**

— **Ó maga is nevet, jobbra-balra ingatva a fejét. Az utasok jóleső érzéssel nézték az öregasszonyt, aki olyan deséretes kivétel a morgó öregek között...**

— **Hát a lyecbe nem vót? — Kérdi egy ember, aki átkönyökölt a szomszédból s igyekszik létnél adni, hogy valahogy el ne hallgasson Mári néni. A többiek nagy kíváncsisággal figyelnek rá. A ridegség eloszlik, olyan egy társasággá lesznek, mintha mind ismernek egymást gyerekségük óta.**

— **Dehogyan is nem vótam. Ott megajdult a fejem. Ó minek is annyi ember egy országba, aki ott vót. Jól jártunk, hogy námban nincs annyi ember. Ki gyűzse azoknak csak egy fröstököt adni. A pedig a legkisebb éves. Még ha mind olyan volna, mint a kis völegény, meg a csepp me-**

nyasszony. Ilyenek voltak ni. Az én Márim bízgen nagyobb, pedig ez még csak ölesztendő múlt. Oszl aszongya egy ember, aki ott kiabált, hogy a lány 32 esztendő, a fiu meg 26. No, jól megnöttek mondok. Sok eső jart udalotok. Eppen jó volt nál kazalrakónak. Az Isten is annak teremtelt.

— **Olyan edes tréfával beszél, hogy csak úgy kuncogva nevet rajta az ember. Sajnálják jébeszakítani. Csak úgy nyelik a szavát.**

— **De nyilik az ajtó, bejön a kalauz. Ez végét szakasztja a dévankozásnak. Ki-ki elkomolyodva kaphok a zsebe után s kolerássza elő a jegyet. Vajon megvan-e, mert hisz épp ugy el is vesztet, mint ahogy megmaradt. Mári néni is kitolja a kendője csücskéből a jegyet.**

— **Hát mama fizet 42 korona 80 fillért.**

— **Ez nem jó? — Kérdi könyörgő, ijedt pillantással a néni.**

— **Nem. Lejárt. Az este még hazamehetett volna vele. Ma nem.**

— **No Dezső! Ez érted van! Drága gyerek vagy te! Rád kellett várn.**

A közönség lesi a néni. Mind heccet vár. Hogy nem fog fizetni. Pedig muszály. Nézik a kis urfit, aki lehuzza a nyakát és úgy ül, mint aki valami nagy

rosszat tett. A néni is lehajlja a fejét, sorba felemeli a szoknyáját, a legalsónak a zsebéből kivesszi a bugyellárist. Aki szembe ül vele, úgy látja, síró vörös lett a szeme.

Aztán megrántja a vállát.

— **Azér nem tesz ködüssá — mondja s kivesz egy vadonatú kuszkoronást.**

— **A fizet, akinek van — erősti a kalauz is ingerkedve.**

— **Hát ha nincs, akkor nem kell fizetni? — Kérdi tréfára kőssen Mári néni.**

— **Nem. Akkor szabad gyalogolni a vonat után.**

— **Mán akkor inkább csak van.**

— **A kalauz odaadja a jegyet. A néni átveszi, azt is, a vissza járó pénzt is.**

— **De hallja-e? Nekem most már külön kupét adjon. Mer én duplán fizettem, megérdemlem. Lássá-e milyen uras jegyem van.**

— **Küldön kupét anyámasszony! Adok én, de magam is bennmaradok.**

— **A kell nekem éppen. Leg-alább nem én ijedek meg.**

— **Hát ki?**

— **Maga.**

A férfiak gonoszul kacagnak. A nagy koresmárosember az öklével veri a térdét s a fejét rázza, mint amikor olyat hall az ember, amin eláll az esze. Meg is szólat.

— **Fene asszony maga, nénem. Maga az ördögöl se fél.**

— **Inkább féljen az entütem...**

Móricz Zsigmond.

Elvégezték a Sztálini munkafelajánlást Püspökladányban

Heteken át foglalkoztunk ezzel a hatalmas tömegmozgalommal, melynek keretében a dolgozó parasztság is munkafelajánlással sietett kifejezni hűségét és rugzkodását a nagy Szovjetunió és Böcs vezére Sztálin generálistiszimusz iránt.

Püspökladány is felsorakozott a megye többi községei mellé és felajánlásukban elhatározták, hogy a mélyszántást a határidő előtt, november 25-re elvégzik. Azóta nagy lendülettel haladt a munka, csupán a néhánynapos esőzés jelentett visszaradást.

A géppálmások traktorai egytől-egyig munkába állottak és minden egyéni igaeerőt is mozgósították a mélyszántások gyors elvégzésére.

Tegnap olyan volt a határ, mint a felhőzöttség méhkas. Nem is csodálatos. Pénteken már 95 százalék volt Püspökladány teljesítménye és szombaton a hiányzó öt százalékot szántották fel a tekintélyes nagyságú szántóterülettől. Az idő is kedvezett így a jó útemben elvégzett munkának megszületett az eredménye. Püspökladány estére 100

százalékkal eleget tett a sztálini munkafelajánlásnak.

Téglásról is kedvező hírek vannak. Both Mária mondja a községében, hogy a lazaságokat megszüntették és Téglás is teljesíteni tudja a munkafelajánlásban kötelezettségeit. Eddigi eredménye, de nem a legutolsó jelentés összegezése szerint, — mert az még nem érkezett meg — 85 százalék. Ezen a héten nagy lemaradást hoztak be a téglások. Hajduszoboszlón még ennél is

kedvezőbb a helyzet. Kolozsvári főjegyző azt mondja, hogy már készen is lennének a mélyszántással csak az eső visszavetette a munkákat. Most a legutolsó jelentéseket 95 százalékos teljesítményről számolnak be, tehát vasárnap estig 100 százalékra is elvégezhetik.

Szerte a megyében elérkezett a végső hajrá a mélyszántásban és egymásután születnek majd meg a száz százalékos eredmények.

A népbírósi munkafelajánlása Sztálin 70. születésnapjára

Országosan nagy lendülettel folyik a munkafelajánlás Sztálin 70. születésnapja méltó módon való megörökítésére. Az országos mozgalomhoz csatlakoztak a debreceni igazságszolgák. A debreceni népbírósi ügyosztály közlekedt a felajánlás módjait. A debreceni népbírósi tanácsok vállalták, hogy a háborús és néppellenes ügyeket, amelyeknek tárgyalási ideje 1950. március 1 volt. — 1950. január 15-ig letárgyalják. A népbírósi nem tart téli szünetet december

végén és január elején, akkor is tárgyalni fog.

Dr. Magi László tanácselnök és tanácsa az államellenes ügyek tárgyalásánál vállalta, hogy a folyamatban lévő ügyeket, a határidőket ez év december 31-ig letárgyalja. A közben beérkezett új államellenes ügyeket dr. Magi László 1950. január 15-ig tárgyalja le. A népbírósi dolgozók, bírák, jegyzők, írodasemélyzet nagy lelkesedéssel csatlakoztak a sztálini munkafelajánláshoz.

Négyszáz ívlámpa világítja meg a szocializmus felé vezető utat

Bensőséges ünnepség keretében adták át pénteken este a szovjet írók értékes könyvajándékát a Magyar-Szovjet Társaság debreceni szervezeteinek. Az ünnepségen megjelent I. V. Szedych szovjet konzul is. Az ünnepséget a Debreceni Körsz előadásában a Szovjet Himnusz nyitotta meg, majd Csenki Imre vezényletével a sztálini munkafelajánlásban betanult Muradeli „Sztálin vezetett bennünket” című művét adta elő az újászervezett MAV szimfónikus zenekar és a Debreceni Körsz. A hatalmas kompozíció magával söprő erővel tolmácsolta az együttes. A rádió hangmérnökei hangfelvételt készítettek a Muradeli-mű előadásáról, ez a hangfelvétel szolgál alapul a Debreceni Körsz és a MAV szimfónikus zenekar hangfelvételeinek. A MAV szimfónikus zenekar születésnapjára Moszkvába küldték. A MAV szimfónikus zenekar ezután Ljadov nyolc orosz népdalt adta elő. Az orosz nép zenei kincsének gazdagságát, finomságát érzékeltető mű teljes szépségében bemutatkozott ki Csenki Imre vezényletével a zenekar előadásában. Kósa Sándor, a Csokonai Színház tagjának szavaiata után vette kezdetét a hivatalos könyvajándási ünnepség.

Dolgozók Pártja és nagy vezére, Rákosi Máttyás útmutatása szerint. Ezért termékeny eleven erő a szovjet-magyar barátság. Debrecen dolgozóit azt várják a Magyar-Szovjet Társaságtól hogy működésük segítségével elmélyítsék a szovjet-magyar barátságot.

Ezután Kardos László adta át az MSZT központ nevében a könyvajándékot a debreceni szervezeteinek. Beszédében rámutatott arra, hogy a régi, polgári irodalom célja az volt, hogy kikapcsolódáshoz segítse olvasóját, a ma diadalmos, szocialista irodalma éppen ellenkezőleg: bekapcsolja az olvasót a külvilágba, alkotó életbe, az olvasó tömnyében, ártítenen éli meg a valóságot. A valódi tükrök a szovjet irodalom, a szovjet élet valóságát, s egyben előképe a mi halálpunknak. Előrelétközi mindazt, ami történni fog azokban az országokban, ahol a szocializmust építik.

Kardos László ezután elmondotta, hogy a szovjet írók ajándéka ez a négyszáz könyv, a szovjet írók, akik lemondottak könyveik magyarországi szerzői jogjairól. Az értékes könyvtárgy szótáriát az MSZT központia úgy védezte, hogy az egyik legaktívabb szervezete, a debreceniek is jelentős számú könyv jusszon. Épüljön ki Debrecenben egy a Szovjetunió megismertetői hivatott kulturális központ, a debreceni MSZT legyeztársa a Szovjetunió megismertetői tésének.

Legyen ez a négyszáz könyv négyszáz ívlámpa, amelyen Sztálin és Rákosi Máttyás útmutatása szerint haladunk a szocializmus felé! — fejezte be beszédét Kardos László.

Juhász Géza vette át a könyveket az MSZT debreceni szervezete nevében és ígéretet tett arra, hogy a debreceni szervezettel teljesíteni fogja hivatását. E. Kiss Sándor tisztelettel köszöntötte, az MSZT kulturális titkárságának zászavaiat ért véget a nagyhatalmú ünnepség.

Kultúrpolitikai akadémia a Nagyerdőn

A gazdasági albizottság legutóbbi ülésén Szöllősy Gyula szabádművelődési felügyelő javaslatával foglalkozott. A népművelési minisztérium — jelenléte a szabádművelődési felügyelő — kultúrpolitikai akadémiát kíván felállítani Debrecenben és ehhez megfelelő épület biztosítását kéri a városától. Hatvan-száz hallgató elhelyezésére alkalmas épület szükséges a kultúrpolitikai akadémia céljaira. A gazdasági albizottság örömmel vette tudomásul a bejelentést és néhány épületet megjelölt a kultúrpolitikai akadémia céljaira a Nagyerdőn. A legmegfelelőbb épület kiválasztása és rendelkezésre bocsátása után előreláthatólag még decemberben megkezdheti működését a debreceni kultúrpolitikai akadémia. Az új népművelési intézmény működéséhez nagy reményeket fűznek.

Hernyótalpon dübörgő béke

Még csak tankon láttam eddig hernyótalpat, meg hatalmas ágyukon, melyek tüzet okádtak a békés városokra, s most láncfalain dübörögve diadalmasan törtek fel a pusztát a hatalmas 80 lövéses tigrisok. „Sztálinyec”.

Rajnak Ferenc hortobágyi vállalatvezető elmondja, hogy a Szovjetuniótól kapták ajándékba a hatalmas gépmotort, melyek most mind a béke ügyet szolgálják, a termelést, a fejlődést. Tavaly még csak 5000 holdat szántottak fel a nagy pusztából, az idén a szántó terület már 10 ezer 600 holdra emelkedett.

A rossz, szikes talaj megjavítása ezzel egyidőben folyik 100 vagon márciszapot fejtettek szét és 1000 vagon szerveságyat használtak fel az új földek megjavítására. Most indultak meg az újabb munkák még 300 hold föld feltörésére. A nagy gépek kettő közülük hatvan lóerős, a harmadik 80, jól bírják a kemény földet. Nem is csoda. A Szovjet-

unióban társaikkal együtt végtelen pusztaságokat tettek termékennyé. Egy nap alatt 24—26 holdat is felszántanak egyenként. Ezeket a földeket most törj fel először eke, de munkájuk nyomán eltűnik a magyar sivatag, a Hortobágy, hogy a dolgos munka után átadja helyét a természet szántóföldnek és a nyomában fakadó jótételek.

Már nemcsak a szántóföldek húzódnak erre. Hatalmas erdőszöveget telepítenek, úgy, ahogyan ez a Szovjetunióban is bevált. Ezek védik majd a fejlődő vetevényeket. És megindul az építkezés. Valamikor csak egy öreg csarda állott itt a kilencyűkőhid mellett. Itt pihent meg a jámbor utazó, itt hőpietette a meszely borokat a pusztá szilaj népe és erre fordultak a betyárok is téli alkonyatkor. Ma a béke erőt építene ott, ahol a „tigrisok” náci Németország páncélosai leselkedtek és a Sztálinyec hernyótalpaikat dübörgő hangja maga a béke.

Szemeses gabonát vetett el egy kulák

A kulákszabotázsokról sorra leírják a leplet a népi szervek: a kulákok mezőgazdasági vonalon a legkülönbözőbb módon szantálnak, a dolgozók kenyérrel, kávéval, ártalmi igyekeznék a népi tanácsokéknak az öt éves tervet megőrzésére vonalon támaszák és akadályozzák.

Szombaton a debreceni megyei bíróság id. Bányai Lajos vámosbírósi kulák bűnügyét tárgyalta. — Az operatív Bizottság, a géppálmások ellenőrző közegeli tetteit id. Bányai Lajost, amikor tisztítatlan, szemeses búzát és rozst vetett. A búza és rozst volt konkolyal, a búzának aprószemű, csiraképtelen. Előzőleg a községben több ízben kiadobták, hogy csak tisztított, zett.

Halálra gázolt az autóbussz egy asszonyt

Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt a múlt nap a hajdúböszörményi úton, a debreceni határban. Az egyik utasszállító autóbussz elgázolta öz. Szalkai Istvánné 56 éves Hajdúböszörményi asszonyt. Szalkainé négy társával együtt szekéren hazafele tartott. A szekérről közvetlenül az autóbussz előtt hirtelen leszállt azon az oldalon, ahol az autóbussz közlekedett és színté az autóbussz elé lépett. Az autóbussz már nem lehet lefékezni és megállítani, így Szalkainé az autóbussz kerekai alá került. Szalkainé azonnal meghalt. A szerencsétlenséget az áldozat vigyázatlansága idézte elő. A székéren ülők kissé ittasak is voltak. A vizsgálat még folyamatban van.

Dekorációhoz
TRANSPARENS
papír kapható:
Bóhm Kossuth u. 1.

AKAR
herékpárt, gramofont, 6 személyes Herenai ékeszetet
NYERNI!
Keresztretjévpályázatunk feltételei megtudhatók kizsághivatalunkban (a Kiszgazdapárt helyiségénel)

Mao-Ce-Tung felhívta a tibetieket, hogy küzdjenek felszabadításukért

Peking. Az Uj Kina hírszolgálati iroda jelentése szerint Panszen lama felhívást intézett a népi felszabadító haderők első hadseregének parancsnokához és kérte, hogy szabadítsa fel Tibetet és a tibeti népet. Hasonló felhívások érkeztek más tibeti szervezetektől is.

Az üzenetekre válaszul Mao-Ce-Tung és Csu-Te főparancsnok felhívta a tibeti népet, egyesüljön a kínai nemzetek családjával és felszólította a tibetieket, hogy küzdjenek felszabadításukért.

AUSZTRIÁBAN TERJED A SZTRÁJKMOZGALOM

Bécs. Ausztriában országsszerte erősen terjed a sztrájkmozgalom. A mozgalom oka az, hogy a szilving értéksökkenése következtében az életszínvonal állandóan csökken. A kormány az élelmiszerek további emelésére készül.

Gratzban a vagongyár munkásainak kezdeményezésére nagyszabású tiltakozógyűlést tartottak. A gyűlésen valamennyi nagyobb grázi gyár munkásai megjelentek. Egyhangulag elfogadták a határozati javaslatban 600 szilving drágasági pótlékot követeltek. Ha követelésüket nem teljesítik, a grázi munkások vasárnap általános sztrájkot kezdenek.

HEVES VITA AZ OSZTRÁK PARLAMENTBEN AZ ÁRAK EMELESE MIATT

Bécs. (TASZS) Az osztrák parlament ülésén a nyersanyagellátás ellenőrzéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása során éles vita támadt az árak emelésével kapcsolatban. Eiser kommunista képviselő megcsinnitő bírálatot mondott mindkét kormánypart drolitikájáról. Rámutatott, hogy az osztrák szocialista párt politikája a kormányban és a szakszervezetekben elősegítette a drágulás jókóródását.

Az ülésen bizottságot alakítottak, hogy az kivizsgálja a súlyos visszaéléseket, amelyeket a Marshall-tervvel kapcsolatos amerikai vásárlások körül követtek el.

Iokozza a rádiózás örömet
Magyar RÁDIO
Megjelenik minden pénteken.

A szovjet orvostudomány legújabb eredményei

„Szovjet Orvostudományi Beszámoló” címmel új folyóirat jelent meg a Budapesti Orvosegylet és Orvostudományi Dokumentációs Központ kiadásában. A folyóirat, amely a jövőben rendszeresen megjelenik, magyar fordításban közli a szovjet orvosok legújabb eredményeiről szóló rövid beszámolókat. Az első számban Ratkó Anna népjóléti miniszter és dr. Weil Emil, az Orvosegylet ügyi Szakszervezet főtitkára írt bevezetőt. Háromszáz magyar orvos működött közre a lap szerkesztésében.

MAGAS VÉRYOMÁS

A magas vérnyomás kinyírásával foglalkozik Barkagov szovjet orvos. Ötvenkét esetben alkalmazott kinyírásos magasvérnyomású betegeknél. A kintit öt napig napi háromszor adagolta. Négy hónap múlva megismételte a gyógykezelést. Negyven esetben a vérnyomás lényegesen csökkent, a tünetek nagymértékben enyhültek.

SZÖVETATULTETES

Filatov odesszai orvosprofesszornak a szemészletben kitűnően bevált szövetátültetési módját ma már a legkülönbözőbb belső szervi megbetegedéseknél is alkalmazzák. A szovjet sebészek a háború alatt eredményesen kezelték Filatov-féle szövetterápiával a nehezen gyógyuló lekélyesedő sebeket. Az izolált szövetdarabokban biokémiai átalakulás folytán keletkezett magasaktivitású anyagokat, melyeket Filatov „biogén stimulátor”-nak nevezett el, fokozzák a szervezet regeneratív képességét.

TUBERKULOZIS

Gasparin szovjet orvos beszámol a tuberkulózis gyógyítása terén szövetterápiával elért eredményekről. A szovjet orvos vizsgálatai szerint a Filatov-féle szövetterápia kiegészítő gyógymódként jól felhasználható a tüdőfolyamatok göccs formájánál és a kezdődő gége-tbc gyógyításában. A taszkendi egyetemen többnyire a kulcsosont alá ültették át a konzervált szövetdarabkát.

Az amerikai sajtóban időnként riportok jelennek meg arról, hogy a nagyfarmerek és az ültetvényesek milyen irgalmatlanul kizsákmányolják munkásaikat, akik felültek az olcsó munkaerőt toborzó ügynökök hazug propagandájának és rászánták magukat, hogy Európából az Egyesült Államokba vándoroljanak s megismerkedjenek az „amerikai életforma” gyönyörűségeivel.

Ezek a „Di-Pi”-k (Displaced Persons) nagyon is hamar rájöttek, hogy kegyetlenül megcsalták őket reményeikben. A Collier's folyóirat leírja a „Di-Pi”-k egy csoportjának helyzetét. Loisiana cukorültetvényeire importálták őket. Nem telt bele két hónap és az amerikai ültetvényeken uralkodó rabszolgarendszer halálra rémítette ezeket az embereket. Teljesen eladósodva és az „amerikai paradicsomból” kiábrándulva, az állami hatóságok hoz fordultak és kérték, hogy „tegyenek velük valamit”. Az egyik lengyel „Di-Pi” kijelentette, „minden darab kenyér, melyet családom elfogyaszt, növeli adósságomat a főnökönél”. Egy másik „Di-Pi”-nek a családja, amely egy félig összedőlt kalyibában lakik, szintén reménytelenül eladósodott a gazdánál. Hogyne, hiszen fizetnie kell a lakásért, az ágyért, a matracért és még a tüzhelyért is. Ennek a családnak a keresete az utolsó két héten összesen 21 dollárt tett ki. A „Di-Pi”-k közül sok csa-

TUDÓVESZ

Sztojko szovjet orvos a tüdő-tbc sebészeti úton való gyógyítását ismerteti. A Szovjetunióban a tüdő-sebészet technikája egyre fejlődik és a műtétek egyre eredményesebbek. A gyógyulás és a munkaképesség visszanyerésének aránya 30 százalékról 60 százalékra emelkedett. A műtéli halálozási arányszám 12 százalékról 2-3 százalékra csökkent.

MAJZSUGORODÁS

Ratner professzor a májzsugorodás gyógyításának újabb eredményeiről számol be. Idült májzsugorodásban szenvedő betegeknél B-vitaminnal és megfelelő diétás kezeléssel határozottan javulást ért el.

A sztálini jóvendülés a tudományban is megvalósul

A szovjet tudomány folytonos és óriási fejlődése az ország gazdasági és kulturális hatalmának előrehaladásából következik. A tudomány fejlődése az eléfelletele annak, hogy a szovjet nép győzelmesen haladjon előre a kommunizmus felé vezető úton. A szovjet kormány és a Kommunista Párt kedvező feltételeket teremt a szovjet tudósok munkájához.

Sztálin, a szovjet nép nagy vezetője, egy 1946-ban elmondott választási beszédében rámutatott arra, hogy egyik legfőbb feladat a szovjet tudományok kutató intézetek kiépítése.

„Nem kételkedem abban — mondotta Sztálin —, hogy ha megfélemlően támogatjuk tudósainkat,

nemcsak utólrák, de már a legközelebbi időben túl is szárnyalják az országunk határait túl elért tudományos eredményeket.”

A sztálini jóvendülés megvalósult. A szovjet tudomány egyre kimagaslóbb eredményeket ér el. A szovjet állam bőkezűen segíti a tudósokat és tudományos intézeteket. 1948-ban tudományos kutató intézetek 72 százalékkal több anyagi támogatást kaptak, mint az előző évben, ez évben pedig még inkább növekedett ez a támogatás. A szovjet állam a tudósok rendelkezésére bocsátott több mint ezer, modern technikával felszerelt kutatóintézetet és laboratóriumot. — A múlt évben megalkotották a szilikátok vegytanának, a sokmole-

kuláé vegyületeknek, a precíziós mechanikának kutató intézetait valamint az olajintézetet.

A szovjet tudományos akadémia 200 különböző intézményi intézete és laboratóriuma van, amelyek behálózják az országot. A szovjet tudósok — alig két évvel a háború befejezése után — elértek ma pedig már (túl is haladták) Amerikát az atomenergia felhasználása terén.

Amíg a cári Oroszországban csak tudományos akadémia volt, a Szovjetunióban az ösztöndíjas akadémia mellett tíz akadémia és tíz ágazati akadémia működik a szovjet tudósok között. — Ezek közül legfontosabbak a Mezőgazdasági Tudományok Akadémiája, az Orvostudományi, Pedagógiai, Építészeti és Művészeti Akadémiák. Ezenkívül több mint 800 főiskola működik, ezekben ugyancsak tudományos kutatómunkák folynak. Amellett a minisztériumok egy részének — főként az ipari minisztériumoknak — külön tudományos kutató intézetei vannak. Ilyenek többek között a geológiai, elektrotechnikai és optikai intézetek.

A Szovjetunióban a tudományos kutatómunka szoros kapcsolatban áll a szocializmus építő munkájának feladataival. Az egyes tudományos kutató intézetek munkatervének csak egy része a szovjet tudomány általános fejlesztési tervének.

A tudományos dolgozók száma több mint ezrezer. Ebből több mint tízezer a tudományok doktora és tanára, 30.000 a tudományok jelöltje és decense. Valamennyi szovjet tudósnak lehetősége van arra, hogy az őt érdeklő szaktudományi területen dolgozzék.

A szovjet tudomány jellemző vonása, hogy fejlődésében segítségére vannak a termelés élenjáró munkásai és újtói. A szovjet kutató intézetek munkájában közvetlenül részt vesznek a munkások és a dolgozó parasztok.

Dolgozók a könyvtárban...

A Közművelődési Könyvtár olvasótermében minden hely foglalt. Munkások, parasztok, diákok, tisztviselők ülnek az asztaloknál könyvek, folyóiratok fölé hajolva.

A könyvkölcsönző szintén zsúfolt. Itt, ahol néhány esztendője még a Bromfield, Harsányi Zsolt, Elinor Glyn-féle álirdalom, a bestseller hódított, most Möriz Zsigmond, Nagy Lajos, Illés Béla, Soichov, Fagyajev, Ady, József Attila, Shaw, Aragon kötetit kérik az olvasók.

A dolgozó nép mohó tudás-szomjjal fordul a könyvtárak felé. Jelzi ezt a statisztika is. Mint Árvay Anna a könyvtár tisztviselője megmutatja: évről-évre emelkedett az olvasók és kölcsönzők száma és ezzel egyenes arányban javult az olvasók szociális összetétele is. 1945-ben 12.683 olvasó kölcsönzött ki 14.693 kötetet, 1946-ban ez a szám már 20.731-re emelkedett 25.384 kötettel. A múlt esztendőben pedig 27.603 olvasó 33.052 kötetet kért ki. Az igazi emelkedés azonban az idei évre esik. Az olvasók számának növekedésénél is többbet mond az a tény, hogy az olvasók szinte 95 százaléka az igazi iródalom felé fordultak. A legkiválóbb szovjet és magyar írók, az ideológiai és természettudományi munkák érdeklik elsősorban az olvasókat. Különösen az utóbbiak iránt nagy az érdeklődés, úgy, hogy a könyvtár természet-tudományi könyv állományát erősen gazdagítani, fejleszteni kell.

Igazi szép könyv, igaz könyv — mondja — számomra különösen emlékeztet. Két esztendője, hogy elkezdtem innen a könyveket kölcsönözni. Emlékszem az első kötet Möriz Zsigmondtól volt a „Hét krajcár”. Az „Uj barázdát szánt az éke” pedig a századik, amit kiolvas-tam.

Most Szabó Pál új regényét viszi. Együtt lépünk ki a könyvtárból a Déri-terre. Buzgó János az öszülő hajú, mosolygós parasztember maga előtt taszítja kerékpárját és közben beszél.

— En esztendőm voltam az-élett... Az iskolát sem tudtam kijárni, Olvasni is most tanulom meg 1947-ben. Azelőtt dehogy gondoltam arra, hogy könyvet vegyek kezembe. Most már tehetem és mintha egy új világot ismertem volna meg...

A postaépület árkádjához értünk. Buzgó János felem nyújtja a kérés kezét és felelődni a kerékpárra.

— Szabadság! — kiáltja vidáman.

Az ember, aki egy új világba talált el 1945-ben, viszi magával a könyvet, a hóna alatt szorítva, mint kincsét.

23.000 KÖNYV

Jelentős lépés volt az álirdalom kicserélése a Közművelődési Könyvtár anyagából. 3700 kötetet emeltek ki ennek során, a Pekár, Beifauer, Valiace, Beniczky és hasonló szerelmi szeméttel. Ugyanakkor azonban a 23.000 kötetes könyvtár napról-napra gazdagítja új, haladó szellemű könyvekkel. Sürgős szüksége mutatkozik új könyvkatalógus kiadásának, hogy a növekvő számú olvasókönöztség könnyebb tájékozódást nyerjen.

BUZGÓ JÁNOS SZAZADIK KÖNYVE

Már távozban vagyunk, amikor a kölcsönzőbe új vendég érkezik. Buzgó János földművelés-szövetkezeti tag jött be kerékpáron Fancsikáról. Kezében Solochov „Uj barázdát szánt az éke” kötetét.

EZ AMERIKA

„DI-PI”-K AZ AMERIKAI „PARADICSOMBAN”

lád hónapokig nem eszik húst, a kisgyermeknek szinét sem látják tejeit. A munkások többsége az ültetvényen hetenként csak két napot dolgozik. Így a „Di-Pi”-k eladósodása a gazdánál folyton növekszik és sokszorosan felülmúlja keresetüket. A „Di-Pi”, miután így rabási viszonyba került, tehetetlen áldozata lesz a gazda önkényének.

Ehhez azonban még hozzá kell fűzni, hogy az Egyesült Államokban sanyidó „Di-Pi”-k semmire sem számíthatnak. A törzsökös amerikai napszámások helyzete akik ugyanazokon a helyeken dolgoznak, semmiben sem különbözik a „Di-Pi”-k helyzetétől. Éhbért kapnak, amelyet beleszó-lásuk nélkül a földművelésügyi minisztérium és az ültetvényesek állapítanak meg. A napszámásoknak nincs módjukban megvédeni érdekeiket, mert szervezetlenek és többnyire még írni-olvasni sem tudnak.

A „TÖRVÉNYTELEN” GYERMEKEK

Az amerikai burzsoá életet jellemző előítéletek egyik legvisz-szataszítottabb megnyilatkozása annak a sokezer nem-férezett fiatal nőnek a súlyos helyzete,

akik az a szerencsétlenség ért, hogy törvénytelen gyermeknek adott életet. A „Look” folyóirat szerint az Egyesült Államokban évente mintegy 250 ezer „törvénytelen” gyermek születik. A nem-férezett nők (többnyire főiskolai hallgatók, irodai tisztviselőknök, háztartási alkalmazottak, stb.) az előítéletek folytán, melyek szerint a nem-féres anya méltatlan az ugynevezett „rendes” társaságra, kénytelenek titokban tartani anyaságukat, amivel nem ritkán magukat és gyermekeiket hihetetlen nélkülözésekre ítélik. Hogy így milyen messzire sodródhatnak egyes anyák, erre például szolgálhat az amerikai sajtóban az a nem-rög közzétett jelentése, hogy bizonyos Anna Sullivan, aki el akarta titkolni, hogy „törvénytelen” fia született, a gyermeket egyedül elzárva tartotta és egészen elvadította. Az esetet véletlenül fedezték fel, amikor a fiu már 13 éves volt.

A nem-férezett anyák kilátástalan helyzetét a sötét üzletemberek kihasználják és zsarolják azokat, akik anyaság előtt állnak. Alvilági „kórházak” a jóvendő anyáknak garantálják,

hogy a gyermek születését titokban tartják, ha lemond szülői jogairól. Ezeknek az inkább bunbarlangokra, mint orvosi intézményekre emlékeztető „kórházaknak” a fenntartói kizsarolják pácienseiktől minden megtakarított pénzüket, a vagyontalanokat pedig kényszerítik, hogy „szolgálatukat és titoktartásukat” nehéz munkával fizessék meg. Az anyjától elragadott „törvénytelen” gyermek adás-vételi tárgy lesz, ami az Egyesült Államokban rendkívül elterjedt a hatóságok tessék-lássék tilalma ellenére is. A gyermekeket eladják gyermektelen házaspároknak és általában bárkinek, aki a megállapított árat ki tudja fizetni. A „Look” folyóirat azt állítja, hogy az Egyesült Államokban egy-egy gyermek 600 dollártól fölfele vásárolható. Newyorkban nemrég letartóztattak bizonyos Alice Saterwhite asszonyt, aki ellen az volt a vád, hogy gyermekekkel „nagybani kereskedést” üzött. Saterwhite asszony, aki „dusgazdag jöltevének” jászotta ki magát, ismeretséget kötött nem-férezett terhes asszonyokkal, becsalta őket „kórházába” és miután az anyától ki-törölték,

csikarta a szülői jogairól való lemondást, a gyermeket eladta valamelyik üzletembernek megfelelő árt. Saterwhite szolgálatában egész külön iroda állott, amelyben két ügyvéd, egy orvos ápoionök és felhajtók működtek. Saterwhite saját beismerése szerint legalább 170 gyermeket adott el.

GYILKOSSÁGI STATISZTIKA

Az Egyesült Államokban a háború óta évről-évre növekszik a bűnözés. Az FBI (federalis nyomozó hivatal) statisztikája szerint 1948-ban 1.686.670 komoly bűncselekmény (gyilkosság, súlyos testisértés, fegyveres rablás stb.) fordult elő, ami felülmúlja az 1946. évi bűnözési statisztikát is, pedig ezt az évet „az Egyesült Államok története legbűnözőbb esztendejének” neve-ték el.

Az Egyesült Államok nagyvárosában a fegyveres támadások és súlyos testi sértések száma a háborúelőtti időhöz képest 68,7 illetve 49,9 százalékkal emelkedett. Detroitban a háborúitáni öt év alatt a gyilkosságok száma 33 százalékkal, a súlyos testi sértéseké 27 százalékkal, a fegyveres támadásoké 64 százalékkal emelkedett. Csupán Chicagóban az év márciusában 15 gyilkosság, 34 súlyos testi sértés, 74 merénylet, 527 rablás, 75 gyilkossági kísérlet és 277 fegyveres támadás fordult elő.

1. N
4. ?
11. O
13. B
14. S
15. S
16. A
17. A
18. a
19. Z
20. T
21. S
22. S
23. A
24. K
25. K
26. W
27. W
28. V
29. E
30. E
31. H
32. H
33. S
34. K
35. K
36. A
37. A
38. K
39. F
40. E
41. E
42. T
43. H
44. H
45. B
46. B
47. H

IFJÚSÁG

ADY EMLÉKEZETE

Irtá: JÓZSEF ATTILA.

— Meghalt? Hát akkor miért ölik naponta szóval, tettel és hallgatással is? Miért béklik a simák alattomba lány-duzzogással haragúdsait? Földön a magyar és földben a költő, dühödtt markába rögzítet szorit, melléről égre libent föl a felhő, de tovább vivja forradalmait.

A telerény titokzatos honában isgat tovább, nem nyugszik, nem feled. Ezer holdon kiált és haragjában szeleket űz a Hortobágy felett. Szeleket, melyek uri passzióból a begyűjtött kis szénát szétszedik s a süllyedt falun fölkapják a hóból Dózsa népének zsuppfedeleit.

Teste a földé. Földművés a lelke ezért koppan a kapa néhanap. Sirja hárommillió koldus telke, hol házat épít, vel majd és arat. Verse törvény és édes ritmusában kő hull s a kastély ablaka zörög, eke hasít barázdát új husában, mert virágzás, mert élet és örök.

(7. forduló.)

Vízszintes:

1. Gazdasági szerszám.
4. ? Felyt. a függ. 23. sz. sorban.
11. Emberscsoport lakó-, vagy munkahelyének zárt térbeli együttese.
13. III. Napoleon francia császár nevének eredeti francia neve.
14. Fundamentum.
15. T. N.
16. Fordított fa.
17. Zóna első és harmadik „övezete”.
18. Fonetikus betű.
19. Holland festő és grafikus 1853—1890.
21. Pesti mozi.
23. Belül van a csatban.
25. Tesztelés.
27. Ping-pong kellék.

Függőleges:

1. Női név.
2. Egítáj.
3. Lendület.
4. M. P.
5. Fehér és piros csikból áll. A fehér csíkon pirossal nyomott címer.
6. A Yukon folyó bejárata.
7. Járom.
8. Tisztifőnököz.
9. Személyes névmás.
10. Ez a Balaton környéke.
12. Edgar Poe.
15. Halfajta.
20. Futballjátékos egykori megjelölése.
22. Visszaut.
23. A vízsz. 4. sz. sor folytatása.
24. Szálas anyagok megsodrását végző géprész.
26. Tájéki jelzője.
28. Azonos magánhangzók.

Kis fejtörés nagy nyereséggel

Számonekérjük a történelmet

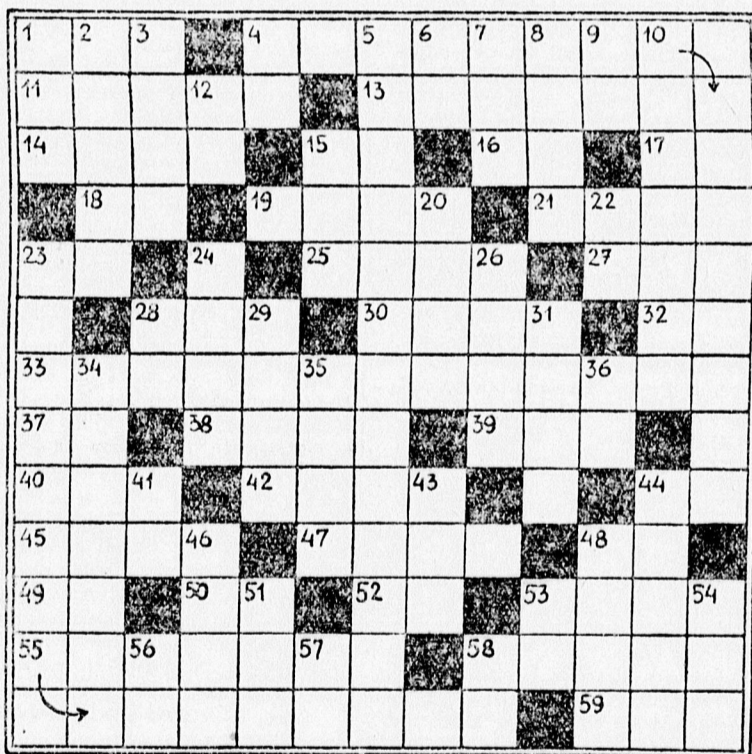
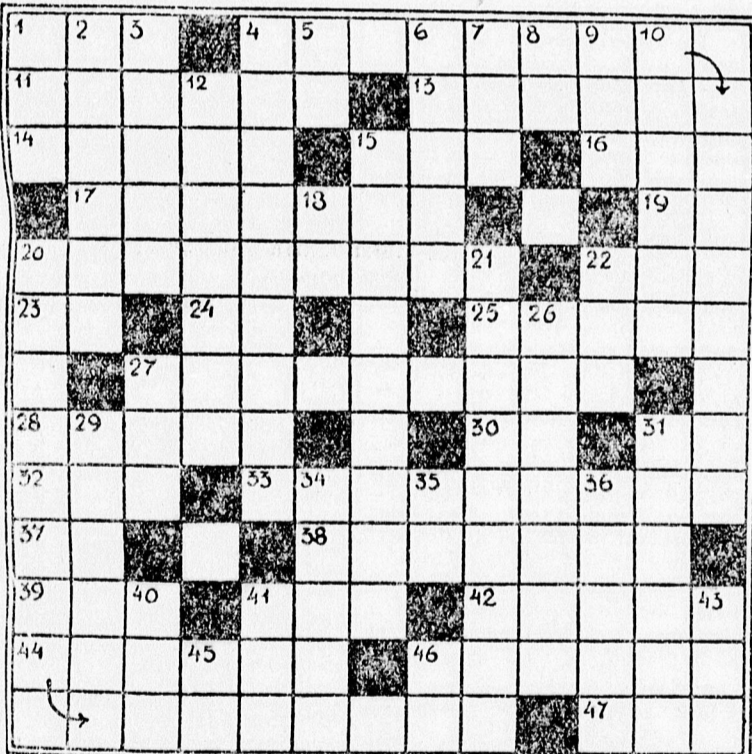
(6. forduló)

Vízszintes:

1. Nyiregyházi Sport Kör.
4. ?
11. O lefeküdt.
13. Báj.
14. Szalma-, vagy szénatömeg.
15. Szárnyon jár.
16. Aszódi Sport Egyesület.

Függőleges:

1. Hölgyek.
2. Török harcos.
3. Kiosuk.
4. Zenei aláfestésű szomorújáték.
5. Német -ba, -be.
6. Világhírű bűvész.
7. Magyarul — nyers.
8. H. L.
9. Trentinói városka.

17. A keresztretjévény ábrájának a neve.
19. Z. G.
20. Temetői énekek.
22. Szigno.
23. Aszlányi Károly.
24. Krajcár rövidítése volt.
25. Kérdés, hogy az övék?
27. Wagner Parsifalijában szerepel.
28. Villanykörte neve.
30. Eötvös Károly.
31. Zokog.
32. Huszonnégy óra.
33. Semmi alapon sincs.
37. A. V.
38. Kezeivel teszi a munkátlan.
39. Francia király.
41. Egyforma magánhangzók.
42. Tánccs cselekvése.
44. Itt a szemed előtt, tehát...
46. Békakaszinó.
47. Hajóréz.

10. Vagyok jövője.
12. Finom étel.
15. Az emulsiót éneklő.
18. Fordított névelő.
20. Firenzei szerzetes, akit VI. Sándor pápa kiátkozott s akit előbb meglojítottak, majd máján elégettek.
21. Adóssal szemben támasztott igény.
22. Fagyos dolog.
26. Úgy vakarták össze.
27. G. R. P.
29. Külföldi szappan. (Vasaló anagramja.)
31. Tűzijáték kellék.
34. Lövészeti fizetség.
35. P. B.
36. Zár.
40. I. V. J.
41. A 33., 20. és 31. számú sorok kezdőbetűi.
43. Magyarul — piros.
45. A. E.
46. A bokor bemenete.

28. Korszak.
30. Női név.
32. Értékjelző.
33. Semmire sem emlékszik vissza.
37. Az 5. és 6. sz. sorok kezdőbetűi.
38. Országos rövidítés.
39. Temetőhely.
40. Francia regényíró 1804—1857.
42. No persze!
44. Irányjelzés.
45. Felügyel rá.
47. Zuhan.
48. M. O.
49. Római hatos.
50. Fűszer.
52. Zárt szék.
53. Lékott helytől távollevő gazdaság.
55. Bögréféléből konyolga.
58. Nagy marha.
59. Kérve kér.
79. Szép Ernő nagyszerű színműve.

31. Cipőgyáráról nevezetes cseh város.
34. Jólízü megszólítása bizonyos György nevezetű egyénnek aki mondjuk túl van az ötvenen.
35. Kuruc vezér.
36. Ha fordítva is leírjuk, könnyen rájövünk erre.
41. Bécsi tojás.
43. Kérdő szócska.
44. Idősebb.
46. Fordítva hisz.
48. A latin tenger.
51. Orosz folyó. Megfejtés után kérünk az utolsó betűre egy ékezetet tenni.
53. Erdőbékeség.
54. Kétezereztíz Rómában.
56. R. G.
57. Kutya.
58. Szomorúság.

Egyperces NYELVLECKE

MIKOR EGY ÉS MIKOR NEM EGY
Sok a zürzavar az „egy” határozatlan névelő körül is. Kétségtelenül csunya germanizmus, ha mindig használjuk az egy-et. Például: ez nem egy jó darab. De ugyan csak vétünk a magyar nyelv szelme ellen, ha elhagyjuk az egy-et akkor, amikor szükség van rá. Gondoljunk csak a népmesék kezdetére: egyszer volt egy ember. Helytelen: „lezuhan repülőgép” még helyetlenebb: „lezuhan repülőgép”, mert ez úgy hangzik, mintha a világ egyetlen repülőgép zuhanat volna le. Ez és az ehhez hasonló mondatok csak így helyesek: „lezuhan egy repülőgép”. „A barátom mondta” és „egy barátom mondta”: mind a kettő helyes, csak más és más jelent. Az első mondatban feltételezzük, hogy akihez beszélünk, ismeri a barátunkat, vagy csak egyetlen barátunk van a második mondat pedig azt jelenti, hogy barátaink közül az egyik mondott valamit.

Kulturverseny

1. Melyik szovjet festő festette „A föld urai” c. festményt?
2. Ki festette az „Utolsó itéllet”-et?
3. Ki a debreceni Petőfi-szobor alkotója?
4. Ki volt Rjepin?
5. Mona Lisa alkotója.
6. Mi az a „claire-obscur”?
7. Mi a gót stílus jellemzője?
8. A 48-as idők legnevezetesebb magyar portréfestője.
9. Ki volt az a nagy magyar festő, akit az elmult rendszer meg nem értése halálába kergetett?
10. Mi az a terrakotta?
11. Mit nevezünk realizmusnak a festészetben?
12. Mi volt Fadrusz János legnevezetesebb alkotása?
13. A párisi békekongresszus béke galambjának festője.
14. A „Diszkoszvető” alkotója.
15. Mi a torzó?
16. Michelangelo festő volt-e, szobrász, vagy építész?
17. Magyar szobrász-testvérpár, a Szent György-szobor alkotói.
18. Mi a különbség a barokk és a rokokó között?
19. A debreceni Csokonai-szobor alkotója.
20. Kicicoda Koszta József.

A Dolgozók Gimnáziuma Sztálini Felajánlása

A debreceni Fazekas Mihály-dolgozók gimnáziuma tanulói nagy lelkesedéssel fogadták Partl Ernő vezető-tanár bejelentését, hogy december 21-én, Sztálin születésének 70. évfordulóján a haladó emberiség lelkes ünnepeket tart, az évfordulót forró szeretettel ünnepeli a haladó világ. A dolgozók milliói tudják, hogy a Szovjetunió a béketábor hatalmas ereje és védelmezője a háborús uszítókkal szemben a Szovjetunió és Sztálin mellett sorakoznak fel a népi demokráciák, a békét kívánó emberek hatalmas tömegei az egész világon. A magyar munkásság, dolgozó parasztság, a néphez hű értelmiség is tudja kötelességét látja az imperialisták és ügynökök aljas aknamunkáját és ezért gyűlölettel és utálattal fordul el tőlük. A dolgozó parasztság is megérti az idők szavát és egyre többen jelentkeznek önként a termelőszövetkezeti csoportokba; tudják, hogy ez biztosítja jobb jövőjüket.

A debreceni Fazekas Mihály-dolgozók gimnáziuma tanulói Sztálin születésnapja alkalmából megfogadták, hogy szellemi és fizikai erejükkel az emberiség fejlődésének irányt mutató szovjet szocialista kultúra mellé állanak és azt igyekeznek elsajátítani. Megfogadták, hogy az évforduló alkalmából jobb és több tanulással, jó felvilágosító munkával építik az emberi jogokat és kulturális felemelkedést biztosító szocializmust.

Előre a szocializmus építéséért!
Kovács Pál, Fazekas Mihály-dolgozók gimnáziumának tanulója

HETI KRÓNIKA

Nov. 21-27

Az Egyesült Nemzetek Szövetsége ülésén Visinszkij szovjet külügyminiszter újabb nagy beszédben leplezte le az imperialisták háborús előkészületeit, rámutatott a tényekre, hogy az USA támaszpontokat épít idegen államok területén, titkos megállapodást köt a terrorista, fasiszta Francóval. A demokratikus erők azonban meghusztítják a háborút és elegendő erejük és megfelelő eszközök vannak a gazdasági és politikai függetlenségük megvédésére. — Lélekemelő ünnepség keretében adták át a forgalomnak az újépített Lánchidat. — Klutasították Moszkvából a kémkedő és felorgató tevékenységét folytató Latinovics titóista ügynököt, a jugoszláv nagykövetség ügyvivőjét. — Sztálin generális szimusz táviratban köszönte meg Dobi István miniszterelnöknek a Magyar Népköztársaság Kormányának a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója alkalmából kifejezett jókívánatait. — A görög kérdésben ismét működött az Egyesült Nemzetek Szövetségi ülésén az amerikai szavazógép és leszavazta a Szovjetunió által előterjesztett javaslatokat. — Kémhálózatot leplezték le Lengyelországban, a franciaországi diplomáciai képviselők álltak a kémbanda élén. — A demokratikus erők új egysége alakul ki Olaszországban. — A szovjet nép országszeretete ünnepelte a szovjet tűzértség

napját. — Amerikai parancsra leértékelték az osztrák schillinget. — A Nemzetközi Demokrátikus Nőszövetség Moszkvában ülésező tanácsa felhívta a világ asszonyait, terjeszkék ki és fokozzák a békéért való harcot. — Emlékhelyeket bocsát ki a poszt Sztálin 70. születésnapjára. — A Szovjetunió javasolta, az imperialisták elutasították Magyarországot, Romániát, Bulgáriát, Albániát felvételét az Egyesült Nemzetek szövetségébe. — Újabb nagy sztrájk kezdődött Franciaországban, nyolcmillió dolgozó sztrájkol. — Titó hódító terveit leplezte le az albán jegyzék, amelyet Jugoszláviának nyújtottak át a jugoszláv-albán barátsági szerződés felmondásával kapcsolatban. — Debrecen törvényhatósága díszközgyűlésen fogja ünnepelni Sztálin születésnapját. — Nagy robbanás történt Berlin amerikai övezetében. — Menekülésre kényszer a csunking kormány, a felszabadító népi haderő ellenállhatatlanul folytatja előrenyomulását. — A magyar nép elismerését, vörös selyemzászlót, gépeket, rádiókat, könyvjutalmakat adott át a kormány a gabonabegyűjtési versenyben győztes Hajdú vármegyének; Országosan nagy lelkesedéssel folyik a Sztálini Munkafelajánlási Mozgalom, a dolgozó parasztság a mélyszánat idejében való elvégzésével csatlakozott a felajánláshoz.

Előléptetések a Városházán

Debrecen város törvényhatósági bizottsága a legutóbbi közgyűlésén számos városi alkalmazott soronkívüli előléptetését határozta el.

Az előléptetett dolgozók:

Fogalmazási szakon: Nagy István mérnök, dr. Orosz Árpád város jegyző, dr. Szilassy Gyula városi fogalmazó, dr. Lükő Gábor muzeumőr.

Szak-személyzeti vonalon: Károlyi Sándor műszaki tiszt, Hárnási István szociális kivizsgáló, Nagy Sándor gondnok, Némethy Sándor műszaki tiszt, Szilágyi László adótitkár.

Kezelési szakon: özv. Baka Gézané irodafőtiszt, Dienes Ida I. o. irodatiszt, Purda Livia II. o. irodatiszt, Jakó Imre szeg. bizt., Erben Tivadarné II. o. irodatiszt, Ludmann Lajos I. o. irodatiszt, ifj. Varga István irodafőtiszt, özv. Szollás Gyuláné irodafőtiszt, Vas Janka II. o. irodatiszt, özv. Böhm Lajosné I. o. irodatiszt, Báthory József I. o. irodatiszt, Daku József irodafőtiszt, Bartalis Irén II. o. irodatiszt, Scheppe Etel I. o. irodatiszt, Jávorszky Erzsébet I. o. irodatiszt, Juhász József fogyasztási adó kezelő, Nagy Gyula I. o. irodatiszt, Markovits Gyula mé-

nesmester, Árvay Anna irodafőtiszt.

Altiszti szakon: Kun Lajos altiszt, Papp Zoltán gyalogkézbiztosító, Urban Antal altiszt, Anderkó Imre altiszt, Csordás György altiszt, Csordás György altiszt, Erdős Márton mezőőr, Iglai Mihály altiszt, Kovács Imre altiszt, Burján István altiszt, I. Rácz János altiszt, Nagy Zsigmond altiszt, Gergely Márton hajdúörmsmester, Hódosi Imre altiszt, Tiba István altiszt, Tiba István altiszt, M. Dusa István altiszt, Móró István ellenőr, Kovács Zoltán ellenőr, Fejzses Ferenc ellenőr, Deli Sándor ellenőr, Varga József ellenőr, Bojtor Sándor ellenőr, Magyar Sándor ellenőr, Domokos Lajos ellenőr, Erdélyi Gyula mázsamester, Balogh István helypénz szedő, Végh Mihály altiszt, Vass Béla helypénzszedő, Szathmári Sándor helypénzszedő, Gajdos Mihály helypénzszedő, Rácz Sándor altiszt, Villás Ferenc ellenőr, Balogh Sándor altiszt, Daróczi Sándor hűtőmester, Nagy János gépkezelő, Pintér János algépész, Gerőcz István műhelyvezető, Tóbi Imre altiszt, Fekete Pál utkaparó, Bérés István utcaseprő, Nemes János utcaseprő, Kocsis István utcaseprő, Pozsár József utcaseprő.

Hírek

— Ugyeletes gyógyszerárak "Nap" Hatvan-utca 1. „Sztankay” Szent Anna-utca 64.

— Várható időjárás: Mészkelt déli, délkeleti szél, változó felhőzet, többfelé újabb eső, reggel helyenként köd. Az enyhesség tovább tart.

— Református istentiszteletek. Nagytemplom 8 órákor dr. Ferenczi Károly, 9 órákor Szentes László, 10 órákor Szentes László, délután 6 órákor Barabás M., este fél 8 órákor Szentes László. Kistemplomban délelőtt 9 órákor Szabó L. A., 11 órákor Uray Sándor úrv. oszt., délután 5 órákor evangélicizáció. — Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órákor Birinyi János délután 4 órákor Váry László, Károli Gáspár-terti templomban délelőtt 9 órákor Berényi J., délután 5 órákor evangélicizáció, Ispótlay délelőtt 9 órákor Tamás L., 10 órákor Tamás L., Árpád-terti templomban délelőtt 9 órákor dr. Hegyajai Kiss Géza, délután 6 órákor Barra Z. Homokkertben fél 9 órákor Szarka, 10 órákor préd. és úrv. oszt. Kovács József, ág. Csörzs Győző, délután 5 órákor Kovács József. Szabadságtélepen délelőtt fél 9 órákor gyermekistentisztelet, 10 órákor Cs. Kiss A., délután 3 órákor evangélicizáció, 4 órákor Cs. Kis A., 6 órákor evangélicizáció. Csapókerben délelőtt 10 órákor pr. dr. Danosházy S., ág. Kálmán I., délután evangélicizáció Dénes L. — Kerekestélepen délelőtt 9 órákor Madarász J., 10 órákor dr. Varga Zs., délután 5 órákor ev. Madarász J. Egyetemi templomban délelőtt 11 órákor dr. Pákozdy L. Klinikák és kórház Koncz és Pógyor. Széchenyi-kerben fél 10 órákor dr. Farkas P., délután 6 órákor szeretetvendégség. Fogház Magyar B., Augusztá negyed 10 órákor Koncz Z. Szoboszlói-úton délután 3 órákor Zsirus I., Nyuláson fél 10 órákor E. Kovács J. Tégiáson 10 órákor Zsirus J. Rákosi-telepen délelőtt 9 órákor Pál A., 3 órákor evangélicizáció. Wolafkatelepen 3 órákor Csörzs Győző. — Szegegyházban 9 órákor Molnár G. Határúton délelőtt 11 órákor Bokor K. Kishegyesi városi lakások délután 3 órákor dr. Kálmár L. — Szikgáton délelőtt 10 órákor Molnár G. Pallagó Hadházi A. Határúton délelőtt 10 órákor, Kismacson fél 2 órákor dr. Rápolthy A. Vedres-dűlőn délelőtt 10 órákor, Diószegi-úton 2 órákor Nagy I. — Kőszélyszeg délelőtt 9 órákor, Lészlő-tanyán 12 órákor dr. Kőkényesi A. Perced-dűlőn délután 2 órákor Bokor K.

— A Tiszakeszi állami gazdaságban 150.000 forint költséggel mezőgazdasági munkások részére lakóházakat építettek. Az új, széleshomokozatú, nagy ablakos, cseréptető, tornácos házban két tágas szobát, fürdőszobát és konyhát építettek.

— A nem veszel toto szelvényt nem is nyerhetsz.

— Hirdetmény. A Debreceni Városi Dalegylet 1949. évi december hó 3. napján délután 6 órákor a Széchenyi-utca 20. szám alatti székházában Fuziózó Közgyűlést tart, melyre kérjük a Dalegyleti tagok feltétlen megjelenését.

— A Szakszervezetek Országos Tanácsa nevében Apró Antal főtktár az ENSZ-hez intézett táviratban követelte a letartóztatott libanoni szakszervezeti vezetők szabadonbocsátását.

— DHV hirdetmény. Ertesítjük a t. utazóközönséget, hogy a közlekedés- és postaügyi miniszter a gyermekek utazását f. év december hó 1-től a következőképpen szabályozta: Gyermekek 4-ik életévi betöltéséig ha külön ülőhelyet nem vesznek igénybe, jegy nélkül díjmentesen utazhatnak. — 4 évnél idősebb gyermek 10-ik életévének betöltéséig és 4 évnél fiatalabb olyan gyermek, aki külön ülőhelyet vesz igénybe, csak gyermekjeggyel utazhat és egész ülőhelyet igényelhet. A korhatárra az utazás megkezdése idején betöltött életkor irányadó. Egy utas legfeljebb két 4 évnél fiatalabb ülőhelyet el nem foglaló gyermek díjtalan fuvarozását igényelheti. — Utaztatókérlek.

— Debrecen város pénzügyi és gazdasági ügyosztálya egészen közelében is különböző fajtájú juhocokat helyez ki egy csztendei tartásra. Tartási feltételekről az igénylők a gazdasági ügyosztály felélelet 1. sz. szoba, felvilágosítást igényelhetnek. Gazdasági ügyosztály.

— Hirdetmény. Ertesítem az érdeklőtő közönséget, hogy a Mezőgazdasági Igazgatóság által november hó 28-án a Látóképről, november 29-én a Méntelep elől meghirdetett kanca-állomány felvétele, illetve törzskönyvezése bizonytalan időre elmarad, így fenti helyekre a kancákat elővezetni nem kell. Az újabb határidő kitűzéséről az érdeklőtő gazdák közönséget tájékoztatni fogom. — Míg a hirdetményben feltüntetett többi helyekre minden gazda köteles kancát elővezetni. Polgármester.

— Átköltözött az elsőfokú közgazdasági hatóság a városháza épületbe, a volt adóhivatali helyiségekbe. Ugyanakkor az utca- és házféltőbizalmiak titkársága is átköltözött a volt adóhivatali helyiségeibe.

— Összbüntetést szabtak ki az üzleti tolvajasszonyra. A büntetőhatóságoknak régi ismerőse Hada Károlyné hajdúbüntetőményi asszony, aki az üzletben, főleg a textilkereskedésekben vásárlás és válogatás közben árut lopott el és kosarába, vagy szoknyája alá rejtve vitte el. Három ilyen lopási ügye foglalkoztatta az elmúlt hónapokban a bíróságot. A megyei bíróság a három ügyben összbüntetést szabott ki: két évi és 7 hónapi börtönrre ítélte Hada Károlynét.

— Sertéshizlalási szerződés átvételi ár biztosítására köthető a Debreceni Földművelésügyi Kiszégyi-út 3. alatti irodájában.

— Salka. A Megyei Szövetség értesíti a Szakmaközi versenyén résztvevő csapatokat, hogy a verseny folytatását további intézkedésig azonnal hatálytalosították. Polgár Lajos szakszervezeti felől a Mados-ban viselt tisztességéből elmozdította és ellene a fegyelmi eljárást megindította.

— Hirdetmény. Ertesítjük az utazóközönséget, hogy 1949. nov. 28-tól kezdődőleg december 31-ig terjedő próbaidőre a Városházától a Rákosi-telepre hétköznapokon 20 óra 15 perc indulással is közlekedtjük autbuszunkat. Visszaindulás a Rákosi-telepről 20 óra 40 perckor, Magyar Vasúti Forgalmi Rt. autbuszüzeme.

— Akik terményt szállítottak a Debreceni Földművelésügyi hatóságoktól a vetélti-jegyüket még nem váltották ki, elszámolás miatt a szövetszervezetnél sajtó érdekükben sürgősen jelentkezzenek.

*** Ha jelgéve** vagy pontatlan névvel és címmel pályáztál és nyertél, ne várd postán a nyerményt mert nincs hova küldeni! Pontos címeted legalább utólag add meg.

A hét fontos rendeletei

A Magyar Közlöny 241. száma az elmúlt vasárnap közölte a bor forgalmáról és szállítási áráról és a bérhatóságok tolas díjáról szóló rendeleteket.

A szerdai 243. számban vannak az égetett hús szállításának szabványhoz való kötéséről és szappanok áráról szóló rendeletek.

A csütörtöki 244. szám közölte a kontefekcióipari nemzeti vállalatok által előállított textilárú áráról és a típus pamutszövetek készült férfi fehérméretű áráról szóló rendeleteket.

A pénteki 245. számban találjuk a ciroknemesítésről és a műanyag cirokmagterjesztéséről szóló rendeletet.

A Magyar Közlöny példányoként is kapható kiadóhivatallunkban, ugyanott elő is lehet.

— Ertesítem a város közönséget hogy a közlekedés- és postaügyi miniszter 7664/9-1949. V. 1. sz. rendeletével a hortobágyi lamaközponti bekötőt (a hortobágyi hídól a máti gazdaságba vezető út) leendő kiépítésével kapcsolatban folyó évi december hó 12 napjára 12 óra 30 percre a polgármesteri hivatal találkozó helyszínre bejárását hívott össze. — Felhívom ezen bekötőt kiépítés szempontjából érdeklőtő közönséget, hogy az eljárás jelenleg még Polgármester.

x Csöke Katalint eljegyezte Tóth Zoltán Minden külön értesítés helyett.

— A TOTOSZELVÉNY legközebbi pénteken küld el hozszombaton a lottoigazgatóság toto osztályához beérkezzenek.

— Felhívom mindazok figyelmét, akiknek széna- vagy szalma prés van birtokukban, valamint széna vagy szalma tárolására alkalmas helyiséggel (csűr, őrésen álló gépszín, fészter stb., mely a város területén van) rendelkeznek, a széna- és szalmaprés, valamint a tárolásra alkalmas helyiségek adatait november 29-ig a Közelmezei Központ Városházakerületjében, az alatti irodájába jelentéskébe.

„DEBRECEN”

apróhirdetéseit eredményesek!

— Fil. list és szárazléta elszámolás. Felhívja a Közelmezei Ügyosztály a város elhatárolt lakosságát, hogy a be nem váltott listajegyeket november 30-ig váltásák be, mivel a kereskedők december 1-én elszámolnak. — Felhívja a Közelmezei Ügyosztály a fűszerkereskedőket és a Népbolt NV-ek figyelmét, hogy december 1-én csütörtökön a fűszerkereskedők december hó 2-án a Népbolt NV-ek és a Községi Kenyérgyár a november havi és az előre beváltott december havi fil. list és szárazléta és bizadara jegyszelvényekkel elszámolhat tartoznak. Könyveiket november hó 28-tól átvehetik.

— Tipusébd november 28-tól december 5-ig. Hétfő: Rántottteszt ceurgatot tésztával, savanyú burgonya főzelék borjúsüttel: Kedő: Tejeles gombaleves, rizsesbúccékával. — Szerda: Székelygulyás sült tésztá. — Csütörtök: Húsleves betéttel, főtt hús almamártással. — Péntek: Bableves, káposztás kocka. — Szombat: Burgonyaleves, paradicsomos káposzta borjúsüttel. — Vasárnap: Zsádosleves, fokhagymás sertéssült burgonyával, céklával.

— Mikulaj-Galánffy szórakoztató. Debrecen város zeneiskolájában szombaton, 1949. december 3-án este 7 órai kezdettel tartja I. hangversenyét az intézet növendékeiben, mely egyben új művész tanárnak, Mikulaj Gusztávnak bemutatkozása is lesz. A szónokműsorán Beethoven Tavasz szonátáján és Dvorzák szonátáján kívül szerepel Szervánszky centennári díjat nyert I. szonátája is, melynek ez lesz debreceni bemutatása. Helyárak 2-6 forintig. Jegyek kaphatók az idegenforgalmi hivatalban és a zeneiskola titkárság irodájában.

Minden hársza

ALUMINIUM FÖZŐEDÉNYT!

MOZI

APOLLO
Ma: 11, 2, 4, 6, 8 óra
Hétfőn: 4-6-8 óra
Határmentén történt
Új művészeti csch film!

VIG FILMSZÍNHÁZ
Ma: 11, 2, 4, 6, 8 óra
Hétfőn: 2-6-8 óra
Enek a viharban
Lengyel film.

METEOR
Ma: 2-4-6-8 óra
Kalózok kincse
Hétfőn: fél 4, fél 6, fél nyolc óra
Kigyúlnak a fények

— A Magyar Közlöny 241. száma az elmúlt vasárnap közölte a bor forgalmáról és szállítási áráról és a bérhatóságok tolas díjáról szóló rendeleteket.

A szerdai 243. számban vannak az égetett hús szállításának szabványhoz való kötéséről és szappanok áráról szóló rendeletek.

A csütörtöki 244. szám közölte a kontefekcióipari nemzeti vállalatok által előállított textilárú áráról és a típus pamutszövetek készült férfi fehérméretű áráról szóló rendeleteket.

A pénteki 245. számban találjuk a ciroknemesítésről és a műanyag cirokmagterjesztéséről szóló rendeletet.

A Magyar Közlöny példányoként is kapható kiadóhivatallunkban, ugyanott elő is lehet.

SPORT

Ma már a vívás is a dolgozóké

LATOGATÁS A MUNKÁSVÍVÓK EDZÉSÉN

Gyula villanyszelvényvezetője, a jövő nagyja van a „plánszon”. A debreceni vívó mestereivel Ferenczy Pál vívómesterral beszélgetünk a problémákról.

— A legnagyobb gondunk és a legfőbb problémánk a teremtés kérdése. A kollégium tornatermet kapjuk meg rövidesen és ott rendezkedünk be. Ugy tervezük, hogy a jövőben egy-egy szűkebb körbe tartjuk a munkát. Minden nap lesz edzés és a csapatok tagjai akkor jönnek, amikor éppen ráérő idejük van.

— A D. Lokomotív és a D. MEFESZ szakosztályainkon kívül most a Ma-

gasztélyi NV is alakított vívószakosztályt és nagy örömmel szögezhetem le, hogy mind több és több munkás, vívó jön a vívás táborába. Üzemekben is kezdik felismerni a sportág jelentőségét és a kezdeti idegenkedés után egyre több az üzemi vívó. Ezután is hívjuk és várjuk mindazokat akik hajlandók érnek a vívás iránt, jöjjenek hozzánk és mi szívesen tanítjuk őket.

Közben női vívók is edzésbe kezdnek. Az egyetem dolgozóik vívó ok, akik a napi fáradtságos munka után is szívesen jönnek vívni. Lévai Rozsika mondja:

— Nagyon szeretem a vívást és nem maradnék el egyetlen edzésről sem! Dombránszky Gyulánál is fizikai dolgozó a klinikán.

— A munka után felüledés a vívás — mondja beszélgetés közben — és ha fárasztó is az edzés mégis nagy örömmel vevőzünk Pali bácsi útmutatásai szerint az „iskolán”.

De soroljuk fel az egyetem fizikai dolgozóit, akik bekapcsolódtak a vívásba: Nagy Etelka, Koszár Margit, Horváth Jánosné, Ilyés Maria Toth, Maria, A férfiak közül Lente Kálmán, a vezetője a vívószakosztálynak és Janko Béla, aki kardban és törben egyaránt tehetséges. Van közöttük tankaröltő és büklínikai állítási is.

A klinikai dolgozain kívül itt találjuk a D. Lokomotív vívóit is. Csát István a műhely V. osztályában dolgozik s a szakosztály vezetője.

— Talán furcsán hangzik hogy egy olyan ember alakította meg ezt a szakosztályt, aki sohasem volt vívó — mondja — mert bizony jómagam nem vívó. De kedvettem a sportágat és így kezdem felírni a dolgozókat közre. Részben már sikerült is, de megint a jövőben még több sikere lesz a vívás propagálásának.

A D. Lokomotív jó csapatot varruvált. Dr. Versényi, aki az elmúlt héten vívogatott volt a lengyelök ellen, a D. MEFESZ-ből a D. Lokomotívhoz ment, de itt van még Szabó, Váry és Sinyi is. Szécsényi Erhardt, főiskolai válogatott kerettag Diogyóba távozott.

Az egyik alacsonytermetű vívó edzése után izgatottan megy a sarokba és homlokát megtörli. Egyik sporttárs felé mondja:

— Csak egy fejjel lennék magasabb! Szendrői Zoltán a MÁV Műhely asztalosá mondta ezeket a munkásvívók egyik legtehetségesebbje, Ferenczy mestert is azt mondta róla, hogy kitűnő labotornika van s ha egy kicsit magasabb lenne akkor igen sokra vihetné, természetesen ez nem jelenti azt, hogy nem lehet belőle jó vívó.

— Hogyan lett vívó? — kérdejük Szendrői Zoltántól.

— Ökös vívással kezdtem. A DSZMTE ökölvívója voltam s egyik nap az asztalosmunkáimra Csát elvtárs jött be és kért tőlem három szegecset, hogy a vívóedzéseken megforgalódott kardok

nyelét megjavítva otthagya nálam a kardukat. Kerítettem csavart és megjavítottam azokat. Boldog voltam, hogy kard lehetett a kezemben s elhatároztam, hogy jelentkezem vívónak. Amúgy is szerettem a vívást és most népi demokráciánk segítő készsége révén végyam teljesíthettem.

A D. Lokomotívban közel 30 vívója van. A női vívók legtehetségesebbjei: Kocsis Irén, Nagy Edit, Görgeyi, Anikó, Selek Amália, A férfiak közül Szendrői, Papp és Kaszás a jövő ígérte.

Nagy Edit a ezékeháji vívócsillag a törzök nagy ígérete:

— A furdódrészt csereéremmel fel a törrei — mondja viccesen, mert hónapokkal ezelőtt meg mint azo versenyzett — de nem bántam meg! Szerelmeo lettem a vívásnak és szeretnék már versenyeken indulni.

Megtudjuk hogy a 15 éves Bajkai Judit, a D. MEFESZ tehetséges vívója hosszú hónapokig nem járhatott edzésre betegsége miatt, de közölesen ő is ismét bekapcsolódott a vívásban.

A Magyarok Nemzeti Vállalatnál dolgozik Nagy László, mint betonmunkás. Már este 8 óra is elmúlt, amikor SzIT egyenruhájában érkezik a vívóterembe.

— A munka után a SzIT-ben volt vezetői ülés és csak most értem rá eljönni — mondja és látszik arca az öröm, hogy percek múlva már kezében lehet a kard.

És így megy ez minden edzésen. Boldogságul ki a dolgozó arcára, hogy vívhatnak. És mi is boldogok vagyunk, hogy ma már a vívás is a dolgozóké.

Nők, férfiak, a napi munka dolgozóit takarítónak állítják, fetecegednek és asztalosok kezében van ma már a kard s a munkásvívók biztos zálogai annak, hogy a magyar kard fénye nem török meg.

Fél 2-kor kezdődik a mérkőzés

A Diószegi uti pályán ma érdekesnek ígérkező mérkőzést láthat a közönség. A totómérkőzésen számít a D. Lokomotív—SZAC összeasapra kerülő sor a találkozó pontosan fél két óra kezdik Majör II, játékeztetőse me,oit.

A D. Lokomotív szempontjából sorsdöntő jelentősége van ennek a mérkőzésnek. Gyúri kellene a csapatnak, mert különben az utolsó közé zuhanhat. Az együttes valószínűleg ebben

az felállításban játszik Polósz — Szabó I., (Csiki), Csárdás, Szilágyi II — Szalai, Szabó II — Komlóssy, Háoz, Kocsián (Szabó I.), Tekei, Vihar. A SZAC-ban Palatinus a középosztár és virág a balszélső.

Jó játékaik 32-65 Lokomotív győzelem is születel. Ez azonban ne legyen senkik se elbizakodóitá, mert a SZAC idegenben odig meg jól szerepelt. Előmerközök fél 12-kor: D. Lokomotív II—Hajdúdorog.

Kiírták a vidéki jégkorongbajnokságot!

Debrecen csapatának is a nevezettek között van a helye

mindenképp meg kell szervezni egy csapatot és Debrecennek is a bajnok ságra nevezettek között van helye. Értésdélünk szerint a Magyarok Nemzeti Vállalatnál dolgozó csapatok közül a többi vidéki nagyvárosok csapatainak nevezését is.

Nem mehetünk el az nélkül e hír mellett Debrecenben a felszabadulás óta nem volt kerengőzet. Az idei télen

Mi lesz ma?

NB I, Vasas—Egőre Újpest—MTK. Sorokvár—MATEOSZ Csepel—Kispest. ETO—Ferencváros, Olajmunkás—Szombathely, Salgotarján—Dorog.

NB II, Kistex—DSZMTE, NYVSE—MAVAG, Mátészalka—Ozd, MNVTE—Kerámia, Perence—Hatvan, S. Tarna—Diogyó, Kisvárdá—S. Vassas, STK—M. Lokomotív.

NB III, Dombrád—D. Lendület, BDSÉ—Záhony, Nyírmada—Postás, Tiszalök—Hajdúbánya, Egyarmat—NYSZSE, Bakány—Nyírbátor, Pindany—Nagykálló, Mándok—D. Egőre.

Ker. I. o.: Tiszafüred—Fákó, D. Villánygyás—D. Nepóit, D. Lokomotív II—Hdorog, Búdszentmikály—Devecse, D. Egyetem—Hezoboszó, D. MÉMOSZ—Sárrétuavari.

Játékeztetőküldés a mai kispályá kezilabda mérkőzésekre

4 ó: Egőre II—MÉMOSZ (női) v: Balogh F. (Ludmann, Kocsis), 4:35; Egőre I—Diákszövetség (férfi) v: Jégh (Hajlák, Buzsa), 5:20; Egőre I—Beú (női) v: Fákacs Imre (Buzsa, Bekési), 5:55; Egőre II—Fákó (férfi) v: Szolnoki (Békési Erdélyi), 6:40; Női elődöntő v: Kárpáti (Drágyi, Veszprém), 7:15; Férfi elődöntő v: Balogh F. (Fákacs L., Kocsis), 8 ó: Női döntő v: Kálas (Nagy L., Veszprém), 8:35; Férfi döntő v: Szolnoki (Nagy L., Kálas). A mérkőzéseket a tüzeriaktáknál csarnokban rendezik ma délután.

Debrecen mai sportmúsora

D. Lokomotív pályá: fél 12: D. Lokomotív II—Hajdúdorog ker. I. o. — fél 2: D. Lokomotív—SZAC NB I. o. UTE pályá: 10 ó: MÉMOSZ—Sárrétuavari ker. I. o. — 12 ó: D. Villánygyás—D. Nepóit ker. I. o. Egyetem pályá: 10 ó: D. Egyetem—Hezoboszó ker. I. o. Dohánygyári pályá: 9 ó: Illyusi gy. váratona mérkőzése, Birkozás.

D. Lokomotív csarnoka: 4 ó: D. Lokomotív—Rakospálya NB I. mérkőzés. Magyar-Szovjet Társaság nagyermeke: 6 ó: DSZMTE—Lokomotív II, NB III. mérkőzés.

Kézilabda Tüzeriaktáknál csarnok, 4 óráig férfi és női csapatok villantornája, Kosáriabáda.

D. Lokomotív csarnok, 11 ó: D. Lokomotív—Szeged Lokomotív NB II. férfi 1 ó: D. Lokomotív—BSE NB II. férfi Tóka.

D. Lokomotív pályá: 8 ó: D. Lokomotív—Lampart NB I. mérkőzés.

A rádió mai sportmúsora, Délután 3 óra 20 percor a Petőfi-rádió az ETO—Ferencváros és az Újpest—MTK mérkőzést élő helyszíni közvetítéssel. Este 8 óra 20 percor a Kossuth-rádió hullámhosszán hangképek vasárnapi sportjáról. 8 óra 50 percor toltóárk.

Debrecen mai sportmúsora

D. Lokomotív pályá: fél 12: D. Lokomotív II—Hajdúdorog ker. I. o. — fél 2: D. Lokomotív—SZAC NB I. o. UTE pályá: 10 ó: MÉMOSZ—Sárrétuavari ker. I. o. — 12 ó: D. Villánygyás—D. Nepóit ker. I. o. Egyetem pályá: 10 ó: D. Egyetem—Hezoboszó ker. I. o. Dohánygyári pályá: 9 ó: Illyusi gy. váratona mérkőzése, Birkozás.

D. Lokomotív csarnoka: 4 ó: D. Lokomotív—Rakospálya NB I. mérkőzés. Magyar-Szovjet Társaság nagyermeke: 6 ó: DSZMTE—Lokomotív II, NB III. mérkőzés.

Kézilabda Tüzeriaktáknál csarnok, 4 óráig férfi és női csapatok villantornája, Kosáriabáda.

D. Lokomotív csarnok, 11 ó: D. Lokomotív—Szeged Lokomotív NB II. férfi 1 ó: D. Lokomotív—BSE NB II. férfi Tóka.

D. Lokomotív pályá: 8 ó: D. Lokomotív—Lampart NB I. mérkőzés.

A rádió mai sportmúsora, Délután 3 óra 20 percor a Petőfi-rádió az ETO—Ferencváros és az Újpest—MTK mérkőzést élő helyszíni közvetítéssel. Este 8 óra 20 percor a Kossuth-rádió hullámhosszán hangképek vasárnapi sportjáról. 8 óra 50 percor toltóárk.

Vadászjársás hajóvadászoknál

szabára jelelni Pénztárosnál, ott feltételek megtudhatók. Elnök.

Sakk. A debreceni Lokomotív sakkcsapata szépen szerepel a Nemzeti Bajnokság második osztályában.

Ö: forduló után a tizenhattagú mezőny első felében helyezkedik el a debreceni csapat, amely az elmúlt vasárnap Budapesten a szomba helyi postások csapata ellen 8:4 arányú fényes győzelmet aratott. A D. Lokomotív minden tagja: Vitárius, Pálffy, Kovács Tibor, dr. Herczeg, Kovács Gábor, Lengyel Levente, Csordás, Hor I., Nagy L. Csennus, Felkai és dr. Kocsis egyetemes jó formában; a mérkőzéseken.

Táncközpont a Kisgazda Párt gyűlésén

gyűlésén kedden és pénteken fél 7-től fél 9-ig minden vasárnap 7-től fél 12-ig, melyre sz. retetel hívjuk. Kitűnő zene, Bakó Géza ánotamár.

Tehetségkutató gyorsíróverseny rendez Szálmi Munkafőosztály és Országos Gyorsírószövetség közreműködésével.

Nevezés december 3-ig. A verseny Budapestén dec. 10-én és 11-én lesz. Bővebb értesítés nyérhető a Neményi és Simai gyorsíróiskolákban.

A mentőkocsiban halt meg Simon Józsefné balmazújvárosi asszony.

szülés után rosszul lett, a mentők beakarták szállítani a debreceni klinikáj telepre, de útközben a Látóképi család közepében elhunyt. A halál okának megállapítására elrendelték a holttest felboncolását.

Szakszervezeti hírek

A Pedagógus szakszervezet felhívja Bartos Sándor, Gyurmáti József, Róli Jenő, Sinka György, Somlyai Anzor, Szamosvölgyi Jenő, Harváth Sándor, Mató Géza, Kiss Ernő, dr. Jancsó és Rajkai kártyáikat, hogy hétfőn délután 6 óra Béthien u. 14. sz. alatt 2 drb. fejképpel jelenjenek meg eürgős ügyben.

Pedagógus szakszervezet tanfolyami versenyre-eósei hétfőn déli 1 óra után igen fontos értekezleten jelenjenek meg Béthien u. 14. sz. alatt Akadélyaiztatás esetén helyettes jöjjen.

Azok a munkások, akik asztaliteniszet tudnak és akarnak jelentkezzenek vasárnap de 10—12-ig a Dóci gimnázium tornatermében.

Kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete szakszervezeti tagjai ma de 11-kor jelenjenek meg a szakszervezetben, Arácsépes MADOS igazolványát mindenki hozza magával.

Börpári szakszervezetben taggyűlés lesz hétfőn 6 órákor, kérjük a tagok pontos megjelensét.

KIOSZ HÍREK

Vásári textilkiskereskedők és bázárosok adóközbizségi tartozásukat végrehajtás terhe mellett 3 napon belül rendezzék.

Népfelvil értkezelet hétfőn, 28-án délután 6 órákor a KIOSZ helyiségeben.

MINDSZ HÍREK

Ugyvezető asszonytársak figyelem! Az ügyvezető értekezletet ma tartjuk meg és hétfőn elmarad Minden ügyvezető asszonytárs pontosan jelenjen meg 9 óráig.

Hétfőn délután csoportos mozitárogatást szervezünk, kerjük az asszonytársakat, mine, nagyobb számban jelenjenek meg hétfőn dében 1 óráig, a központban előjegyezve. A jegy ára 1,50 forint.

Nőnap felhívás: Vasárnap, Pallag 3 ó: Kresch Gizella, Ballegelő 42 3 ó: Tollas Sandorné, Öndöd I. ékeő 3 ó: Medgyaszai Imréné.

Holnap: Hernádi Lajos zongoracsteje

A „B” hangverseny sorozat első este holnap, hétfőn este 8 órákor lesz az Arany Bika dísztermében. Ezuttal Hernádi Heimlich Lajos, a múlt évben nagy sikerrel nálunk szerepelt zongoránész az hangversenyt, az évad első zongoracstejét.

A „B” hangverseny sorozat részasznú falragaszai hírladják még hogy december 10-én Monique de la Bruchoilliere Chopin-estjevel és december 16-án a Tatrai-vonósnégyes estjevel egészül ki a bérieti hangverseny sorozat.

KIOSZ HÍREK

Felhívjuk az iparoság figyelmét, hogy a ma délelőtti hirdetett iparos nap közbejött akadályok miatt elmarad.

Felhívjuk az iparoság figyelmét, hogy aki vasárnap 9 órákor a Ref. Kollégium 11. emeleti rajztermében képművészeti szabadiskola felvételi vizsgájára felvételt tesz, aki tehetséget érez magában a jelzett időben jelentkezzen.

A KIOSZ sportszakosztálya december 3-án este 8 órákor a KIOSZ ezékházában ezenazóró sportbál rendez.

Hentes, fésűs és szappanos szakosztály hétfőn 6 órákor ülést tart. Kelmelutó és kárpitos szakosztály hétfőn 5 órákor ülést tart. Minden tag felegelmi terhe mellett jelenjen meg.

KIOSZ ping-pong szakosztály részére hétfőn 6—9-ig tréning a szokott helyen.

Házasság levelezés (1)

RENDES vidéki lány férjhez menne, ötetér forinttal veautasoz vagy jobb iparozhoz Jelge: Jolekú.

ALLAS (2)

SARKI és híxer újságarust felvezze a Lapterjesztő NV Vóros Hadszer útja 67.

11. 27. — 2—1249

INTELLIGENS húszéves vidéki lány eszéjére elhelyezkedne háziartásban, hol családtagkénti bándsmódban részeshők. Kedden délután érkezem, levelet a kiadóba, Arvályny jellegre.

2—1314

TANYARA szabadmújorost kis családút keresek értekezni Diófa utca 19-b.

2—1353

14—15 éves árvalányú idősébb házaspár családtagként felvezsz, Mikes Kelemen u. 6.

2—

gyermektelen özvegy, magános idős urnak hűségese gondozója lenne „Beesületés” jellegre a kiadóba.

2—1359

FELSŐREZ készítő nő géppel is emenne iparoshoz, ki munkával biztosítaná. Vargáné, Lugosi u. 29.

2—1276

EGY intelligens komoly vidéki lány elhelyezkedne beteg vagy gyermek mellé Béthien u. 59.

2—1393

BEJÁRÓNÓ 8—2-ig azonnalra felvételt Széchenyi u. 63. Kövesúiné.

2—1346

ÜGYES kézilány vagy szábeségző felvétetik, férfiszabóghoz Széchenyi u. 6. Hétfőn.

2—1433

OKTATAS (3) GÉPHIMZÉS tanítást Pénogamozásat vállalok Műegyetem II. kapu 1. emeg

2—1096

HIRŐSSEN a Debreczen-ben

RADÍÓ, HANGSZER (4)

JOKARBAN levő angol mechanika Pianino eladó Lórántly u. 20.

3—1316

EGY jóhangú zenekari hegedű eladó, Hadházi u. 1.

1. ajtó. 4—1423

ZONGORA, ebédőasztal nagy ovális eladó, Holb János ut 54. sz.

4—1398

ELADÓ 3+2 varázsszemec világevevő rádió külföldi Homok u. 29.

4—1374

ELADÓ egy 6 lámpás Philips törpe szuper rádió, Darabos u. 41. 5. ajtó.

4—1432

NYOLGVAN százhusz basszusos tangóharmonikát vevőzek, cím a kiadóban.

4—1443

BUTOR SZONYEC (5)

OSZI rekamvővár minden kedves dolgozónak szepet, jót, olcsón, Major kárpitos, Péterfia u. 26.

11 30. — 5—578

MOST szőnyegért, gobelinért, olajfestményért a legmagasabb ártt ártetem Tiszántúli Ingóság Értkezeítő Csapó utca 19.

11 29. — 5—1267

ELADÓ kifogástalan 4 fobol egy rókamé, Széchenyi 28.

5—1273

KELETI perzeaszőnyeg, szekreter, ezekrények, antikóra, disztárgyak, kelimtakaró, vasgőy vashordók, gázkandalló, szőrmehéles, női téli kabát, eladók. Piac u. 43.

1. lépcső II. 2. 5—1300

KÖNYVSZEKERÉNY és könyv állvány eladó, Kut utca 124

6—1369

Krikkó Ferenc
koosiglyártó
59 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 3 órákor lesz a Köztemető III. ruvatálozoterméből. Gyászolják: testvérei, keresztanyja, családjaival, sógorai, sógornői, unokatestvérei és kiterjedt rokonsága Lakáé: Nagyvárud u. 10.

